

Iskorištenost EU fondova za razvoj visoko tehnoloških projekata

Grba, Željka

Master's thesis / Specijalistički diplomske stručni

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: The University of Applied Sciences Baltazar Zaprešić / Veleučilište s pravom javnosti Baltazar Zaprešić

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/um:nbn:hr:129:843304>

Rights / Prava: [In copyright/Zaštićeno autorskim pravom.](#)

*Download date / Datum preuzimanja: **2024-05-11***

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository of the University of Applied Sciences Baltazar Zaprešić - The aim of Digital Repository is to collect and publish diploma works, dissertations, scientific and professional publications](#)

VELEUČILIŠTE
s pravom javnosti
BALTAZAR ZAPREŠIĆ
Zagreb
Specijalistički diplomski stručni studij
Menadžment javnog sektora

ŽELJKA GRBA

ISKORIŠTENOST EU FONDOVA ZA RAZVOJ VISOKO TEHNOLOŠKIH
PROJEKATA

SPECIJALISTIČKI ZAVRŠNI RAD

Zagreb, 2022.

VELEUČILIŠTE
s pravom javnosti
BALTAZAR ZAPREŠIĆ
Zagreb
Specijalistički diplomska stručna studija
Menadžment javnog sektora

SPECIJALISTIČKI ZAVRŠNI RAD

**ISKORIŠTENOST EU FONDOVA ZA RAZVOJ VISOKO TEHNOLOŠKIH
PROJEKATA**

Mentorica:
Nikolina Pavičić Rešetar, univ. spec. oec., v. pred.

Studentica:
Željka Grba

Naziv kolegija:
Upravljanje i financiranje EU projektima

JMBAG studenta:
0067007125

Zagreb, 2022.

SADRŽAJ:

SAŽETAK	1
ABSTRACT	2
1. UVOD.....	3
2. PROJEKT	5
3. EU FONDOVI	9
3.1. KOHEZIJSKI FOND	9
3.2. EUROPSKI FOND ZA REGIONALNI RAZVOJ	10
3.3. EUROPSKI SOCIJALNI FOND	11
3.4. EUROPSKI POLJOPRIVREDNI FOND ZA RURALNI RAZVOJ	13
3.5. EUROPSKI FOND ZA POMORSTVO I RIBARSTVO	14
4. ISKORIŠTENOST EU FONDOVA	16
4.1. FINANCIJSKI PREGLED EU FONDOVA	16
4.2. ANALIZA ISKORIŠTENOSTI EU FONDOVA	17
4.3. ISKORIŠTENOST EU FONDOVA U HRVATSKOJ	20
4.4. ISKORIŠTENOST EU FONDOVA PO ŽUPANIJAMA REPUBLIKE HRVATSKE	21
4.5. KRONOLOGIJA EU FINANCIRANJA U REPUBLICI HRVATSKOJ	26
4.5.1. PHARE PROGRAM	27
4.5.2. ISPA PROGRAM	28
4.5.3. SAPARD PROGRAM	28
4.5.4. IPA PROGRAM	28
5. ISKORIŠTENOST EU FONDOVA ZA RAZVOJ VISOKO TEHNOŠKIH PROJEKATA	30
5.1. TEHNOLOGIJA	30
5.2. ISTRAŽIVAČKI DIO RADA – MALI TEHNOPOLIS SAMOBOR	30
6. ZAKLJUČAK	42
7. IZJAVA.....	44
8. LITERATURA	45
9. POPIS SLIKA	46
10. POPIS TABLICA	47
ŽIVOTOPIS	48

SAŽETAK

U radu je prikazana iskorištenost EU fondova za razvoj visoko tehnoloških projekata koji su od velike važnosti za razvoj svakog gospodarstva. Hrvatska je u periodu od 2014. do 2021. godine imala na raspolaganju ukupno 10,676 milijardi eura, a uspjela je povući 6,79 milijardi eura. Hrvatska koristi sredstva iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova za projekte kojima doprinosi poboljšanju života svojih građana. To su projekti koji potiču demokratizaciju i podižu svijest o ljudskim pravima, projekti koji se bave zaštitom okoliša i veliki infrastrukturni projekti. Na temelju intervjeta, koji je proveden s profesorom Marinkom Džepinom, pročelnikom upravnog odjela za gospodarstvo, razvoj i projekte Europske unije grada Samobora i Marinom Delišimunović višom stručnom suradnicom za gospodarstvo i razvojne projekte u gradu Samoboru može se zaključiti kako i manji gradovi poput Samobora prepoznaju važnost povlačenja sredstava iz EU fondova, te važnost ulaganja u visoko tehnološke projekte. Kao primjer takve vrste projekta može se istaknuti projekt Mali Tehnopolis Samobor, koji je opremljen najnovijom generacijom 3D skenerom i 3D printerom. Navedena tehnologija omogućila je korisnicima korištenje novih inovativnih rješenja za razvoj proizvoda i usluga. Ulaganjem u tehnološke projekte kroz nabavu visokotehnološke opreme postavljaju se temelji za razvoj poduzetništva orijentiranog na znanje, tehnologije i inovacije.

Ključne riječi: EU fondovi, EU projekti, Samobor, razvoj i napredak

ABSTRACT

The paper presents the use of EU funds for the development of high-tech projects that are of great importance for the development of any economy. In the period from 2014 to 2021, Croatia had a total of 10.676 billion euros at its disposal, and managed to withdraw 6.79 billion euros. Croatia uses funds from the European Structural and Investment Funds for projects that contribute to improving the lives of its citizens. These are projects that promote democratization and raise awareness of human rights, projects that deal with environmental protection and major infrastructure projects. Based on an interview with Professor Marinko Džepin, Head of the Administrative Department for Economy, Development and Projects of the European Union of Samobor and Marina Delišimunović, Senior Expert Associate for Economy and Development Projects in Samobor, it can be concluded that smaller cities like Samobor recognize the importance withdrawal of funds from EU funds, and the importance of investing in high-tech projects. An example of this type of project is the project Mali Tehnopolis Samobor, which is equipped with the latest generation 3D scanner and 3D printer. This technology has enabled users to use new innovative solutions for product and service development. By investing in technological projects through the procurement of high-tech equipment, the foundations are laid for the development of entrepreneurship oriented to knowledge, technology and innovation.

Keywords: EU funds, EU projects, Samobor, development and progress

1. UVOD

Predmet istraživanja ovog rada su EU projekti, točnije sposobnost RH u povlačenju sredstva iz EU fondova koji se koriste za financiranje niza projekata i programa. Usporediti će se iskorištenost EU fondova po županijama. Na primjeru grada Samobora prikazati će se kakva je iskorištenost sredstava iz EU fondova.

Cilj istraživanja je dokazati da je isplativo ulagati u gospodarstvo sredstvima iz EU fondova, posebice u visoko tehnološke projekte.

U sklopu istraživanja testirane su dvije hipoteze:

H1: Grad Samobor je realizirao veliki broj projekata financiranih iz EU fondova i povukao sva raspoloživa sredstva.

H2: Projekt Mali Tehnopolis Samobor značajan je za poduzetnike i poticanje zapošljivosti na području grada Samobora.

U prvom dijelu rada teorijska je obrada teme, objašnjeni su pojmovi poput projekata, EU fondovi, podjela fondova, kako funkcioniraju fondovi, kako se financiraju fondovi... Neki od izvora prihoda EU uključuju: doprinose zemalja članica; uvozne carine na proizvode izvan EU; novi doprinos temeljen na nerekikliranoj plastičnoj ambalaži; i novčane kazne izrečene poduzećima koje ne poštuju pravila EU. Europska unija osigurava financiranje za širok raspon projekata i programa koji pokrivaju gotovo sva područja, a omogućava financiranje u različitim oblicima uključujući bespovratna sredstva, zajmove i jamstva. Cilj projekata je doprinijeti strateškim ciljevima Europske unije koja u svom programu ima pet glavnih ciljeva:

1. povećanje zaposlenosti;
2. povećanje ulaganja u istraživanja i inovacije;
3. ublažavanje klimatskih promjena, smanjenje emisije CO₂ i povećanje energetske učinkovitosti;
4. bolje obrazovanje;
5. borbu protiv siromaštva ¹

Najnoviji i najambiciozni program EU Horizon Europe je program EU-a za namijenjen istraživanju i inovacijama za razdoblje 2021.-2027. godine, s proračunom od 100 milijardi eura bespovratnih sredstava. Cilj projekta je ojačati znanstvenu i tehnološku osnovu EU-a, te

¹ Plavi ured. <https://plaviured.hr/ciljevi-projekta-doprinose-ciljevima-eu-2/>(15.06.2022.)

potaknuti države članice na ulaganje u inovacijske kapacitete i konkurentnost. Vodeći se tim novim ciljem u drugom dijelu rada fokus je na gradu Samoboru i projektima koji su financirani sredstvima iz EU fondova, a kao takav istaknuo se projekt Mali Tehnopolis Samobor. Iako mu je glavna funkcija poduzetnički inkubator za poduzetnike početnike, taj projekt je mnogo više od toga, opremljen najnovijom generacijom 3D printerom i 3D skenerom pruža korisnicima inovativna rješenja u razvoju svojih proizvoda.

2. PROJEKT

Danas postoje mnoge definicije različitih autora. „Projekti se tradicionalno definiraju kao zadaci sa specifičnim značajkama koje se ogledaju u kompleksnosti sadržaja, relativnoj jedinstvenosti, velikom riziku i u velikom strateškom značenju za tvrtku i druge organizacije“ (Hauc, 2007: 24).

Projekt je planiranje niza međusobno povezanih aktivnosti i inicijativa koje se moraju ostvariti na koordiniran način u zadanom vremenskom roku i sa zadanim proračunom, kako bi se postigao cilj. Cilj mora biti specifičan, mjerljiv, dostižljiv, realan i vremenski određen. Projekt je potrebno završiti u planiranim rokovima. Da bi se projekt završio u planiranim rokovima potrebno je oformiti stručni tim koji prati i nadzire projekt od početka do kraja, te kontinuirano prati da li se pojedine faze projekta završavaju u za to planiranim rokovima. Nakon završetka projekta potrebno je izvršiti evaluaciju - provjeru ostvarenja svih početno zadanih ciljeva kako bi se mogla ocijeniti uspješnost projekta te donijeti zaključak o eventualno potrebnim dodatnim aktivnostima u cilju pružanja što kvalitetnije krajnje usluge.

Stotine tisuća projekata diljem Europske Unije tijekom godina imale su koristi od ulaganja kroz programe regionalne politike EU-a. Baza podataka financiranih projekata novcem iz EU fondova otkriva primjere širokog spektra projekata koji su dobili podršku.

Kada govorimo o Republici Hrvatskoj najviše novaca iz EU fondova ide na projekte koji imaju utjecaj na svakodnevni život građana naše domovine. Tu govorimo o velikim infrastrukturnim projektima na području prometa te zaštite okoliša. Govorimo o projektima koji podupiru izgradnju institucionalnih i zakonodavnih temelja Hrvatske. Projekti koji pomažu u izgradnji civilnog društva, projekti koji potiču demokratizaciju i podižu svijest o ljudskim pravima i sl².

Najznačajniji projekti u RH:

- Novi Adrijan - Promicanje održivog korištenja prirodne baštine PP Biokovo
- Izgradnja mosta kopno - Otok Čiovo u Trogiru sa spojnim cestama
- Cestovna povezanost s južnom Dalmacijom
- Razvoj zračne luke Dubrovnik

² Središnja agencija za financiranje i ugovaranje <https://www.safu.hr/>(16.06.2022.)

- Opremanje ordinacija primarne zdravstvene zaštite na području Sisačko-moslavačke županije
- Projekt izgradnje turističkog pristaništa Sakadaš u Parku prirode Kopački rit
- Opremanje Razvojnog centra i tehnološkog parka Križevci
- Arheološki park Vučedol
- Izgradnja trajektne luke Tkon
- Potpora vrhunskim istraživanjima Centra izvrsnosti za napredne materijale i senzore
- Unaprjeđenje sustava dnevnih bolnica i dnevnih kirurgija KBC Split
- Poljoprivredni poduzetnički inkubator Drenovci
- Etnološki centar baranjske baštine
- „Slatkovodni akvarij i muzej rijeke – Kaquarium“
- Razvoj regionalne ICT mreže podrške poduzetničkim inkubatorima
- Modernizacija Zoološkog vrta u Zagrebu
- Revitalizacija Tvrđave sv. Mihovila
- Stimuliranje turističkog razvoja kroz unapređenje infrastrukture u posavskoj regiji s posebnim naglaskom na područje Parka prirode Lonjsko polje
- Razminiranje na ratom pogodenim područjima
- Nabava IT opreme za policijske postaje
- Centar tržišta rada Hrvatskog zavoda za zapošljavanje
- Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac u Šibensko-kninskoj županiji
- Underground Istria
- Multifunkcionalna dvorana za sport i turizam Delnice
- Uspostava cjelodnevnog centra za njegu i brigu djece sa posebnim potrebama u Požegi
- I još mnogi drugi ...

Kao što se može vidjeti iz ovog malog dijela nabrojanih projekata, svi oni kao i projekti diljem EU imaju veliki utjecaj kako na društvo tako i na gospodarstvo. Svima je isti cilj, stvaranje radnih mesta, razvoj resursa i poboljšanja koja potiču gospodarstvo.

Projekt Novi Adrijan je uređeni Skywalk vidikovc u PP Biokovo, na predjelu Ravna vlaška koji je imao za cilj povećati broj posjetitelja u PP svojom atraktivnošću i edukativnim programom.

Slika 1 Novi Adrijan - Promicanje održivog korištenja prirodne baštine PP Biokovo

Izvor: <https://www.safu.hr/hr/o-safu/primjeri-eu-projekata-u-rh/operativni-program-konkurentnost-i-kohezija/list/novi-adrian-promicanje-odrzivog-koristenja-prirodne-bastine-pp-biokovo> (14.06.2022.)

Cilj projekta je izgradnja mosta kopno - Otok Čiovo s pristupnim cestama. Izgradnja mosta i spojnih cesta dovest će do ubrzanja prometnih tokova, smanjenja zagušenosti i uklanjanja uskog grla, smanjenja štetnih emisija i povećane atraktivnosti regije u turističkom smislu.³

Slika 2 Izgradnja mosta kopno - Otok Čiovo u Trogiru sa spojnim cestama

Izvor: <https://www.safu.hr/hr/o-safu/primjeri-eu-projekata-u-rh/operativni-program-konkurentnost-i-kohezija/list/izgradnja-mosta-kopno-otok-ciovo-u-trogiru-sa-spojnim-cestama-2-projektna-faza> (14.06.2022.)

³ Središnja agencija za financiranje i razvoj <https://www.safu.hr/hr/o-safu/primjeri-eu-projekata-u-rh/operativni-program-konkurentnost-i-kohezija/list/izgradnja-mosta-kopno-otok-ciovo-u-trogiru-sa-spojnim-cestama-2-projektna-faza> (22.06.2022.)

Projekt Etnološki centar baranjske baštine nastao je na inicijativu Udruge Hrvatska žena s ciljem prezentiranja predmeta koji obilježavaju multikulturalnu baranjsku baštinu.

Slika 3 Etnološki centar baranjske baštine

Izvor: <https://www.safu.hr/hr/o-safu/primjeri-eu-projekata-u-rh/operativni-program-regionalna-konkurentnost/list/etnoloski-centar-baranjske-bastine> (14.06.2022.)

Zoološki vrt grada Zagreba djeluje bez prekida 90. godina, te je projektima modernizacije u nekoliko faza uloženo u nove nastambe, novi edukativni centar, te u izgradnju novih kapaciteta za oporavak ozlijedjenih životinja.

Slika 4 Modernizacija Zoološkog vrta u Zagrebu

Izvor: <https://www.safu.hr/hr/o-safu/primjeri-eu-projekata-u-rh/operativni-program-regionalna-konkurentnost/list/modernizacija-zooloskog-vrta-u-zagrebu-prva-faza> (14.06.2022.)

3. EU FONDOVI

Europski fondovi su financijski instrumenti zaduženi za provedbu pojedinih javnih politika Europske unije u svim zemljama članicama. Temelj za određivanje ciljeva čije ostvarenje će poticati financiranje iz EU fondova su javne politike Europske unije, država članica te država kandidatkinja⁴. EU fondove čini novac građana Europske unije koji se dodjeljuju korisnicima sukladno pravilima i procedurama za provedbu projekata koji pridonose postizanju ciljeva u javnim politika Europske unije. Javne politike u EU donose se za razdoblje od 7 godina te se nazivaju financijskom perspektivom. Svim financiranjem unutar EU-a upravlja se u skladu sa strogim pravilima kako bi se osigurala stroga kontrola nad načinom na koji se sredstva koriste i da se novac troši na transparentan i odgovoran način⁵. Otprilike 80% fondova EU-a upravlja se u partnerstvu s nacionalnim i regionalnim vlastima kroz sustav “dijeljenog upravljanja”, uglavnom kroz 5 velikih fondova koji su poznati pod nazivom – Europski strukturni i investicijski fondovi(ESI fondovi), a čine ih:

- Kohezijski fond
- Europski socijalni fond
- Europski fond za regionalni razvoj
- Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj
- Europski fond za pomorstvo i ribarstvo

U RH tijelo koje je nadležno za upravljanje ESI fondovima je središnje koordinacijsko tijelo Republike Hrvatske, odnosno Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije.⁶

3.1. Kohezijski fond

Kohezijski fond (CF) financira projekte u zemljama Europske unije u kojima je bruto nacionalni dohodak (BND) po stanovniku manji od 90% prosjeka u EU. U razdoblju od 2014. – 2020. sredstva iz kohezijskog fonda bila su dostupna Bugarskoj, Hrvatskoj, Cipru, Češkoj, Estoniji, Grčkoj, Mađarskoj, Latviji, Litvi, Malti, Poljskoj, Portugalu, Rumunjskoj, Slovačkoj i

⁴ Strukturni fondovi. <https://strukturnifondovi.hr/eu-fondovi/> (20.05.2022.)

⁵ EU fondovi. <https://www.eufondovi.hr/>(20.05.2022.)

⁶ Strukturni fondovi. <https://strukturnifondovi.hr/eu-fondovi/> (20.05.2022.)

Sloveniji, a istim državama je dostupan i za razdoblje 2021. - 2027. godine⁷. Svrha fonda je smanjenje gospodarskih i socijalnih razlika, te promicanje održivog razvoja. Zemlje članice imale su na raspolaganju ukupno 63,4 milijardi eura za projekte koji su prioritet EU, kao što su transeuropske mreže prijevoza, infrastrukturni projekti koji su pod inicijativom Programa povezivanja Europe (Connecting Europe Facility), zatim projekti vezani uz pitanje okoliša. Kohezijski fond može također podržati projekte koji su vezani uz energiju ili prijevoz, posebice ako pridonose dobrobiti okoliša u pogledu energetske učinkovitosti. Projekti vezani uz uporabu obnovljivih izvora energije, razvoja željezničkog prijevoza i podržavanja Inter modalnosti jačanja javnog prijevoza. Ako neka država članica iskaže pretjerani deficit, te ne razriješi situaciju ili ukoliko ne poduzmu odgovarajuće mјere za rješenje deficita, finansijska pomoć Kohezijskog fonda se može obustaviti odlukom Vijeća koja je donesena kvalificiranim većinom.⁸

3.2. Europski fond za regionalni razvoj

Europski fond za regionalni razvoj (EFRR) pomaže jačanju ekonomске i socijalne kohezije država članica Europske unije. Fond ojačava manje razvijene države članice ili regije Unije. Državama članicama na raspolaganju su sredstva za ulaganja u konkurentnost malog i srednjeg poduzetništva, te za proizvodnju, inovacije i istraživanje, regionalnu i lokalnu infrastrukturu. Ciljevi programa su jačanje ekonomске i socijalne kohezije, smanjivanje razlika između regija unutar Europske unije kroz podršku u razvoju te strukturne prilagodbe regionalnih gospodarstava i prekogranična, transnacionalna i međuregionalna suradnja. Hrvatska tako kroz korištenje Europskog fonda za regionalni razvoj ima na raspolaganju sufinanciranje od 50 do 75% ukupne vrijednosti projekta⁹. Potencijalni su korisnici sredstava iz fonda tijela državne uprave, mala i srednja poduzeća te znanstveno- istraživački sektor. Finansijska alokacija za Republiku Hrvatsku u razdoblju od 2014.-2020. iznosila je 4,32 milijardi eura. Oni koji će moći koristiti sredstva Fonda su istraživački centri, zatim lokalne i regionalne vlasti, škole, korporacije, trening centri, zatim državna uprava, mala i srednja poduzeća, sveučilišta te udruge. Sredstva će biti dostupna i javnim tijelima, nekim organizacijama privatnog sektora (osobito malim poduzećima), zatim nevladinim organizacijama te volonterskim. Strane tvrtke

⁷ Kohezijski fond. https://ec.europa.eu/regional_policy/hr/funding/cohesion-fund/ (20.05.2022.)

⁸ Kohezijski fond. https://ec.europa.eu/regional_policy/hr/funding/cohesion-fund/ (20.05.2022.)

⁹ Europska komisija. https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/european-regional-development-fund-erdf_hr(20.05.2022.)

koje imaju bazu u regiji koja je pokrivena relevantnim operativnim programom mogu se prijaviti pod uvjetom da zadovoljavaju pravila javne nabave¹⁰. Aktivnosti koje će se provoditi su produktivna ulaganja koja pridonose stvaranju te očuvanju održivih radnih mjesta kroz izravne potpore (ulaganja u mala i srednja poduzeća), zatim ulaganja u infrastrukturu pružanja osnovnih usluga građanima u području energetike, okoliša, prometa te informacijskih te komunikacijskih tehnologija (ICT), ulaganje u socijalnu, zdravstvenu te obrazovnu infrastrukturu i razvoj unutarnjeg potencijala koji podržava lokalni i regionalni razvoj te istraživanje inovacija¹¹.

3.3. Europski socijalni fond

Europski socijalni fond (ESF) je jedan od strukturnih i investicijskih fondova Europske unije (EU) te je jedan od važnijih izvora financiranja za organizacije civilnog društva. Europski socijalni fond (ESF) je uz doprinos gospodarskoj, socijalnoj i teritorijalnoj koheziji glavni finansijski instrument Europske unije za ulaganje u ljude. Fondom se povećavaju mogućnosti zapošljavanja, promiče bolje obrazovanje te poboljšanje situacija najugroženijih osoba na rubu siromaštva¹². Glavni su tematski ciljevi Europskog socijalnog fonda (ESF) poticanje zapošljavanja, zatim podrška mobilnosti radne snage, promicanje socijalne uključenosti, borba protiv siromaštva, ulaganja u obrazovanje, vještine te cjeloživotno učenje. Europski socijalni fond se u Hrvatskoj provodi u okviru dva programska razdoblja, to su od 2014.- 2020. i 2007.-2013¹³. Prije programskog razdoblja 2007.-2013. Europskog socijalnog fonda (ESF) u Hrvatskoj se provodila četvrta komponenta IPA programa pod nazivom „Razvoj ljudskih potencijala“. Europska je komisija usvojila 18. prosinca 2014. godine Operativni program Učinkovitih ljudskih potencijala gdje se definiraju područja gdje će Republika Hrvatska do 2020.godine moći ulagati sredstva iz Europskog socijalnog fonda (ESF) i inicijative zapošljavanje mladih¹⁴. Sukladno Uredbi o tijelima koja su u sustavu upravljanja te kontrole korištenja Europskog socijalnog fonda (ESF) za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda (NN, 107/2014, 23/2015, 129/2015, 15/2017 i 18/2017), određen je Ured za udruge Vlade

¹⁰EU projekti info. <https://www.eu-projekti.info/fond/europski-fond-za-regionalni-razvoj/>(20.05.2022.)

¹¹ Europski fond za regionalni razvoj. <https://kostrena.hr/gospodarstvo/eu-fondovi/informacije-o-eu-fondovima/europski-fond-za-regionalni-razvoj/> (20.05.2022.)

¹² EU socijalni fond. <http://www.esf.hr/>(20.05.2022.)

¹³ RH, Ured za Udruge. <https://udruge.gov.hr/istaknute-teme/programi-eu-za-razvoj-civilnog-drustva/europski-socijalni-fond-esf/237>

¹⁴ EU komisija. <https://ec.europa.eu/european-social-fund-plus/hr>(20.05.2022.)

Republike Hrvatske kao jedno od tijela u Sustavu upravljanja i kontrole za provedbu Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. unutar Prioritetne osi 4¹⁵. „Dobro upravljanje“, prioritet ulaganja 11. i „Izgradnja kapaciteta za sve dionike koji osiguravaju obrazovanje, zatim cjeloživotno obrazovanje, osposobljavanje te zapošljavanje i socijalnu politiku, uključujući sektorske i teritorijalne paktove zbog omogućavanja reformi na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, specifični cilj 11. ii 1. „Razvoj kapaciteta organizacija civilnog društva, osobito udruga i socijalnih partnera, te jačanje civilnog i socijalnog dijaloga zbog boljeg upravljanja.“ Ured za udruge obavlja funkcije kao Posredničko tijelo razine I, sukladno odredbama članka 7. navedene Uredbe kao što je planiranje sredstava, provođenja mjera informiranja i vidljivosti, pripreme natječajne dokumentacije za odabir projekta, iniciranje strateških projekata, sudjelovanje u izborima projekata koji će se financirati, te procesi plaćanja korisnicima te povrata sredstava kod mogućih nepravilnosti. Institucionalni je okvir za upravljanje Europskim socijalnim fondom (ESF) određen Zakonom o uspostavljanju institucionalnog okvira za provođenje europskih strukturnih te investicijskih fondova u Republici Hrvatskoj u finansijskom razdoblju od 2014./2020. (NN92/2014.) Agencija za reviziju sustava provođenja programa Europske unije, nakon postupka procjene usklađenosti provedenog u razdoblju od 23. veljače do 13. svibnja 2016. godine, potvrdila je 18. svibnja 2016., davanjem pozitivnog (bezuvjetnog) mišljenja, kako je sustav upravljanja te kontrole Europskog socijalnog fonda usklađen s relevantnim propisima Europske unije za finansijsko razdoblje 2014- 2020., odnosno kako je akreditiran za upravljanje Europskim socijalnim fondom (ESF)¹⁶. Ministarstvo regionalnog razvoja kao i fondova Europske unije, donijelo je Odluku o određivanju Upravljačkog tijela i tijela za ovjeravanje, 19. svibnja 2016. godine. Ured za udruge je bio u procesu programiranja prioriteta „Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage“, „Socijalno uključivanje“, „Obrazovanje i cjeloživotno učenje“ te „Dobro upravljanje“.

¹⁵ EU parlament. [https://www.europarl.europa.eu/factsheets/hr/sheet/53/europski-socijalni-fond-plus\(20.05.2022.\)](https://www.europarl.europa.eu/factsheets/hr/sheet/53/europski-socijalni-fond-plus(20.05.2022.))

¹⁶ EU Parlament. [https://www.europarl.europa.eu/factsheets/hr/sheet/53/europski-socijalni-fond-plus\(20.05.2022.\)](https://www.europarl.europa.eu/factsheets/hr/sheet/53/europski-socijalni-fond-plus(20.05.2022.))

¹⁷ Europski socijalni fond. <https://udruge.gov.hr/istaknute-teme/programi-eu-za-razvoj-civilnog-drustva/europski-socijalni-fond-esf/237> (21.05.2022.)

3.4. Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR), odnosno *Agricultural Fund for Rural Development, EAFRD*, ima u cilju jačanje europske politike ruralnog razvoja te njenu jednostavnu provedbu. Konkretno, Fond poboljšava upravljanje i kontrolu nad politikom ruralnog razvoja za razdoblje od 2007.-2013. Financiranje fonda je iz sredstava Zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) koje pridonosi ostvarivanju ciljeva strategije Europa 2020 promicanjem ruralnog razvoja u Europskoj uniji¹⁸. Pridonosi također ekološkoj i teritorijalnoj ravnoteži, zaštiti klimatskih uvjeta te uvođenju inovacija u poljoprivredni sektor. Dana 19. studenoga 2013. godine je Europski parlament odobrio Uredbe br. 1305/2013 (za potporu ruralnom razvoju) i broj 1306/2013 (o financiranju, upravljanju i nadzoru ZPP-a) o novom višegodišnjem finansijskom okviru za razdoblje od 2014. do 2020.godine, kojom su stavljenе izvan snage Uredbe broj 1290/2005 i broj 1698/2005¹⁹. Finansijska alokacija za Republiku Hrvatsku iznosila je 2,02 milijardi eura. (2014.-2020.). Korisnici programa, odnosno njegovim sredstvima mogu se koristiti poljoprivredni gospodarski subjekti, poljoprivredne organizacije, zatim udruge i sindikati, udruge za zaštitu okoliša, organizacije koje pružaju usluge u kulturi zajednice, uključujući medije, udruge žena, zatim poljoprivrednike, šumare te mlađe²⁰. Aktivnosti koje se provode su poticanje transfera znanja i inovacija u poljoprivredi, zatim šumarstvu i ruralnim područjima, jačanje konkurentnosti svih vrsta poljoprivrede te povećanje održivosti gospodarstva²¹. Osim toga, tu je i promicanje organizacije prehrambenog lanca i upravljanje rizicima u poljoprivredi, zatim obnova , očuvanje kao i promicanje ekološke ovisnosti o poljoprivredi i šumarstvu. Promiče se i učinkovitost resursa kao i pomak potpora prema niskim razinama ugljičnog dioksida te klimatski prilagodljiva poljoprivreda, prehrana i šumarstvo. Promicat će se i socijalna uključenost, zatim smanjenje siromaštva te gospodarski razvoj ruralnih područja. EPFRR potpore se mogu pružati i kroz bespovratna sredstva te kroz finansijske instrumente. Bespovratna su sredstva dostupna i putem natječaja koji se raspisuje na temelju programa ruralnog razvoja. U Republici Hrvatskoj to je u aktualnom razdoblju, Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020. Program ruralnog razvoja

¹⁸EU komisija. https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/european-agricultural-fund-rural-development-eafrd_hr(20.05.2022.)

¹⁹ EU komisija. https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/european-agricultural-fund-rural-development-eafrd_hr

²⁰Ministarstvo poljoprivrede.

https://poljoprivreda.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/poljoprivredna_politika/drzavne_potpore/Program_potpore_primarnim_poljo_proizvodjacima2020.pdf(21.05.2022.)

²¹Ministarstvo poljoprivrede. <https://ruralnirazvoj.hr/>(21.05.2022.)

Republike Hrvatske ima 16 mjera, koje su raščlanjene na pod mjere i tipove operacija. Mjere programa ruralnog razvoja imaju za cilj povećati konkurentnost te hrvatsku poljoprivredu, šumarstvo te prerađivačku industriju ali i unaprijediti životne i radne uvjete u općenito u ruralnim područjima.²²

3.5. Europski fond za pomorstvo i ribarstvo

Europski fond za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu (EFPRA) je fond za pomorsku i ribarstvenu politiku Europske unije za razdoblje od 2021. - 2027. Sredstvima iz Fonda se pomaže ribarima u prelasku na održivo ribarstvo, zatim se podupiru priobalne zajednice u diversifikaciji njihovih gospodarstava, financiraju se projekti za otvaranje novih radnih mjesta te poboljšanje kvalitete života duž europskih obala, podupiru se i održivi razvoj u sektoru akvakulture, te provedba pomorske politike. Novim se Europskim fondom za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu pruža potpora malom ribolovu, mladim ribarima te najudaljenijim regijama te promicanju održive akvakulture. Cilj je podnositeljima zahtjeva olakšati pristup sredstvima te poboljšati rezultate.²³ Ukupno se 6,1 milijardi eura dodjeljuje održivom ribarstvu i očuvanju ribarskih zajednica u razdoblju od 2021. do 2027. godine. za upravljanje ribarskim flotama kao i flotama akvakulture osigurano je 5,3 milijardi eura dok će se ostatkom sredstava financirati zdravstveno savjetovanje, zatim kontrola i provjera, tržišni podaci te pomorski nadzor i sigurnost. Pandemija COVID-19 je pogodila mnoge ribarske zajednice, a Fond će osigurati naknadu ribarima čije su aktivnosti trajno ili privremeno prestale. Posebno se sredstva dodjeljuju mladim ribarima (mladima od 40 godina), koji prvi puta registrira plovilo u ribarskoj floti EU-a. Države članice s najudaljenijim regijama pripremaju akcijski plan kako bi osigurali potporu ribarskim zajednicama koje su ranjive²⁴. U skladu sa Zelenim planom, 30% sredstava treba namijeniti za klimatske mjere. Uzimaju se u obzir prijedlogom i međunarodne obveze EU-a oko sigurnih i čistih oceana kojima se upravlja. Fond će pridonijeti čistoći i zdravlju mora kao i oceana pružanjem potpore za prikupljanje izgubljenog ribolovnog alata te morskog otpada. Plastični otpad sve više zagađuje oceane kako bi prema jednoj procjeni, do 2050. godine

²² Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj. <https://kostrena.hr/gospodarstvo/eu-fondovi/informacije-o-eu-fondovima/europski-poljoprivredni-fond-za-ruralni-razvoj/> (21.05.2022.)

²³ Europski fond za pomorstvo i ribarstvo. https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/european-maritime-fisheries-and-aquaculture-fund_hr (21.05.2022.)

²⁴ EU komisija. https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/european-maritime-fisheries-and-aquaculture-fund_hr (21.05.2022.)

po masi u oceanima moglo biti više plastike nego riba²⁵. Plastika je jedno od sedam područja koje Europska komisija smatra ključnima kako bi se postiglo kružno gospodarstvo u Europskoj uniji do 2050. godine. Cilj je Europske strategije za plastiku u kružnom gospodarstvu postupno ukinuti uporabu mikro plastike.²⁶

²⁵ Operativni program za pomorstvo i ribarstvo. <https://euribarstvo.hr/europski-fond-za-pomorstvo-i-ribarstvo-2014-2020-epfr/>(21.05.2022.)

²⁶ Europski fond za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu i potpora održivosti na moru.
<https://www.europarl.europa.eu/news/hr/headlines/society/20210701ST007545/europski-fond-za-pomorstvo-ribarstvo-i-akvakulturu-i-potpri-odrzivosti-na-moru> (21.05.2022.)

4. ISKORIŠTENOST EU FONDOVA

U dalnjem nastavku rada, bit će prikazani finansijski pokazatelji za iskorištenost EU fondova kao i analiza iskorištenosti istih.

4.1. Finansijski pregled EU fondova

Prema podacima Ministarstva financija, Hrvatska je od 2013. godine pa sve do svibnja 2022. godine, odnosno točnije do 05. svibnja 2022. je uplatila u proračun Europske unije 32, 49 milijardi kuna, dok je iz proračuna Europske unije u proračun Republike Hrvatske uplaćeno 87,71 milijardi kuna sa NPOO. Razlika između uplaćenih sredstava iz proračuna Europske unije u proračun Republike Hrvatske i sredstava uplaćenih iz proračuna Republike Hrvatske u proračun Europske unije iznosila 55,22 milijardi kuna sa NPOO ili 49, 09 milijardi kuna bez NPOO u korist proračuna Republike Hrvatske.²⁷ Na idućoj slici prikazani su podaci izraženi u eurima a odnose se na pregled pretpriступnih programa pomoći i strukturnih instrumenata 2007.-2013. Prikazani su nazivi programa sa dodijeljenim sredstvima, ugovorenim, isplaćenim sredstvima te koliko je ugovoreno i dodijeljeno te isplaćeno i dodijeljeno sredstava.²⁸

Tablica 1. Finansijski pregled pretpriступnih programa pomoći i strukturnih instrumenata 2007.-2013.

Program	Dodijeljena sredstva	Ugovorena sredstva	Isplaćena sredstva	Ugovoreno/ Dodijeljeno	Isplaćeno /Dodijeljeno
IPA V 2007. - 2013.	121.813.880,00	110.426.136,00	100.711.432,00	90,65	82,71
IPA I, II I PRIJELAZNI INSTRUMENT	295.566.624,00	272.848.032,00	240.904.992,00	92,31	76,49
OP PROMET 2007. - 2013.	236.983.312,00	196.262.256,00	167.850.304,00	82,82	62,84
OP RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA 2007. - 2013.	152.413.104,00	152.048.176,00	137.660.688,00	99,76	86,45
OP REGIONALNA KONKURENTNOST 2007. - 2013.	187.779.600,00	198.354.032,00	180.386.224,00	105,63	96,52
OP ZAŠTITA OKOLIŠA 2007. - 2013.	281.099.008,00	455.693.984,00	316.586.432,00	162,11	106,24
UKUPNO	1.275.655.552,00	1.385.632.640,00	1.144.100.096,00	108,62	85,24

Izvor: <https://strukturnifondovi.hr/financijski-pregled-eu-fondova/> (21.05.2022.)

²⁷ Finansijski pregled EU fondova. <https://strukturnifondovi.hr/financijski-pregled-eu-fondova/> (21.05.2022.)

²⁸ Ibid. (21.05.2022.)

Nadalje, u idućoj tablici prikazani su finansijski pokazatelji statusa provedbe (operativnih) programa za finansijsko razdoblje 2014.-2020.

Tablica 2. Finansijski pokazatelji statusa provedbe (operativnih) programa za finansijsko razdoblje 2014.-2020.

Naziv programa	Vrijednost dodijeljenih sredstava	Vrijednost objavljenih poziva	Vrijednost ugovorenih sredstava	Vrijednost plaćenih sredstava kosisnicima	Vrijednost ovjerenih sredstva
OP Konkurentnost I kohezija	6.831.255.232,00	9.460.928.190,42	9.099.706.544,20	4.477.074.495,48	3.537.557.156,50
OP Učinkovitosti ljudski potencijali	1.621.046.414,00	2.002.232.498,47	1.907.490.611,56	1.169.668.457,55	812.306.303,51
Program ruralnog razvoja	2.026.222.500,00	2.691.103.077,12	2.224.645.670,50	1.822.496.505,57	1.775.531.841,40
OP za pomorstvo I ribarstvo	252.643.138,00	246.782.242,05	249.765.751,81	126.366.621,75	124.189.114,67
UKUPNO	10.731.167.284,00	14.401.046.008,07	13.481.608.578,06	7.595.606.081,35	6.249.584.416,08

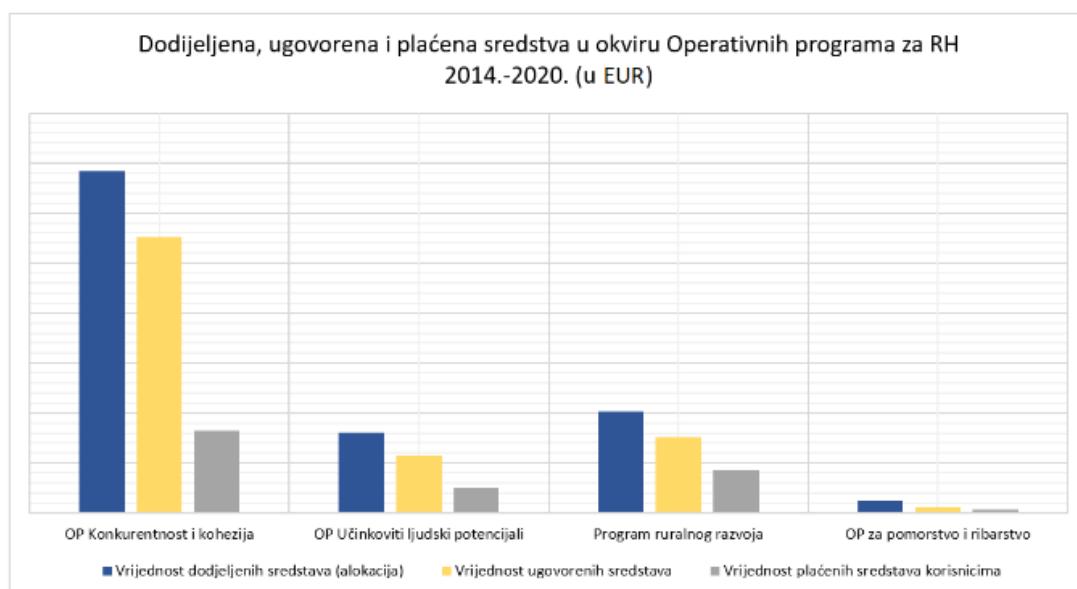
Izvor: <https://strukturnifondovi.hr/financijski-pregled-eu-fondova/> (21.05.2022.)

4.2. Analiza iskorištenosti EU fondova

Republika Hrvatska je pristupanjem Europskoj uniji, 01. srpnja 2013. godine, dobila pristup Europskim strukturnim i investicijskim fondovima (ESIF), odnosno finansijskim instrumentima za Operativne programe kao što su Operativni program Konkurentnosti i kohezije (OPKK), zatim Operativni program Učinkovitih ljudskih potencijala (OPULJP), Program ruralnog razvoja (PRR) te Operativni program za pomorstvo i ribarstvo (OPPR)²⁹. U okviru je navedenih programa propisano kako prijavitelji iz Republike Hrvatske mogu dobiti bespovratna sredstva za tzv. soft i infrastrukturne projekte u raznim područjima. Uz dostupnost sredstava, šira javnost se zainteresirana za njihovu iskorištenost. Prema podacima Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije (MRRFEU) koordinacijskog tijela, na dan 31. 10. 2019. je sa prijaviteljima iz Republike Hrvatske ugovoreno ukupno 78% alokacije u okviru

²⁹ EU projekti info. <https://www.eu-projekti.info/analiza-iskoristenosti-fondova-eu-2/>(21.05.2022.)

Programa, međutim na kraju je isplaćeno samo 37% sredstava³⁰. U okviru Operativnog programa Konkurentnosti i kohezije je ugovoreno 81% dodijeljenih sredstava (ukupna alokacija), a isplaćeno je samo 30%, dok je u okviru Operativnog programa Učinkovitih ljudskih potencijala ugovoreno 71% sredstava, a isplaćeno je 45%. Unutar Programa ruralnog razvoja ugovoreno je 75% dodijeljenih sredstava a isplaćeno 57% dok je unutar Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo ugovoreno 52% sredstava a isplaćeno 50%³¹. Na idućoj slici je grafički prikaz ukupne alokacije, ugovorenih te isplaćenih sredstava za Operativne programe Republike Hrvatske.³²

Slika 5 Isplata sredstava u okviru Operativnih programa za RH 2014. - 2020.

Izvor: <https://www.eu-projekti.info/analiza-iskoristenosti-fondova-eu-2/> (21.05.2022.)

Nadalje, u idućoj su tablici, prikazana dodijeljena, ugovorena i isplaćena finansijska sredstva u eurima.

³⁰ Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU. <https://razvoj.gov.hr/>(21.05.2022.)

³¹EU projekti info. <https://www.eu-projekti.info/analiza-iskoristenosti-fondova-eu-2/>(21.05.2022.)

³² Analiza iskoristenosti EU fondova. <https://www.eu-projekti.info/analiza-iskoristenosti-fondova-eu-2/>(21.05.2022.)

Tablica 3. Ugovorena, dodijeljena i isplaćena sredstva u eurima.

Naziv programa	Vrijednost dodijeljenih sredstva (alokacija)	Vrijednost ugovorenih sredstava	Vrijednost plaćenih sredstava korisnicima
OP konkurentnost I kohezija	6.831.255.232,00	5.523.152.406,00	1.654.822.611,00
OP učinkoviti ljudski potencijali	1.617.328.124,55	1.150.971.565,00	515.092.531,00
Program ruralnog razvoja	2.026.222.500,02	1.519.615.424,00	589.535.935,00
OP za pomorstvo I ribarstvo	252.643.138,00	131.570.951,00	65.811.183,00
UKUPNO	10.724.448.995,00	8.325.310.345,00	3.095.262.259,00

Izvor: <https://www.eu-projekti.info/analiza-iskoristenosti-fondova-eu-2/> (21.05.2022.)

U samom početku ove finansijske perspektive, koja se odvijala 2014. godine, u Republici je Hrvatskoj bilo izuzetno malo prijavitelja zbog nedostatka kvalificiranih stručnjaka u području projekata Europske unije, ali i generalnog nedostatka povjerenja u cijeli sustav³³. Danas je situacija drugačija, mnogo je više prijavitelja ali glavni problem je i nepravovremeno otvaranje poziva. Upravljačka tijela svakog od navedenih programa definiraju pozive kojima otvaraju indikativne naznake datumima otvaranja, ukupnu alokaciju, najniži i najviši iznos bespovratnih sredstava te aktivnosti i troškove koji se financiraju. Kako se zakasni sa objavama poziva, ali i njihovim mogućim neotvaranjem, samo su jedni od razlika između alokacije, vrijednosti ugovorenih i isplaćenih sredstava. Od svih se operativnih programa ističe Operativni program učinkovitih ljudskih potencijala. Većina poziva koju je najavilo Ministarstvo rada i mirovinskog sustava, upravljačko tijelo za taj navedeni program, nije se otvorilo a ista se praksa nastavila i do 2019. godine. Prema indikativnom godišnjem planu, unutar Prioritetne osi 1: Zapošljavanje, najavljeni su bila tri poziva ali nije obavljen nijedan, dok je unutar Prioritetne osi 2: Socijalnog uključivanja najavljen deset, a otvorena su tek dva. U okviru Prioritetne osi 3: Obrazovanje, najavljeni su bila 4 poziva, a otvorena 2, dok ih je unutar Prioritetne osi 4: Dobro upravljanje najavljen devet, a otvorena su samo 2 poziva. Finansijska perspektiva koja je započela 2014. godine, trajala je do kraja 2020. a isplate su moguće do 2023. godine³⁴. To znači da je za otvaranje najavljenih poziva ostalo malo vremena a još je veća mogućnost da se

³³Promjene u EU fondovima. [https://novac.jutarnji.hr/novac/aktualno/promjene-u-eu-fondovima-vec-moramo-pripremiti-projekte-za-novo-razdoblje-financiranja-9543539\(20.05.2022.\)](https://novac.jutarnji.hr/novac/aktualno/promjene-u-eu-fondovima-vec-moramo-pripremiti-projekte-za-novo-razdoblje-financiranja-9543539(20.05.2022.))

³⁴ Analiza iskorištenosti EU fondova. [https://www.eu-projekti.info/analiza-iskoristenosti-fondova-eu-2/\(21.05.2022.\)](https://www.eu-projekti.info/analiza-iskoristenosti-fondova-eu-2/(21.05.2022.))

neki ni neće otvoriti. Od početka finansijske perspektive povećao se interes prijavitelja za korištenjem ESI fondova, međutim još uvijek postoje poteškoće u procesu predaje projektnih prijava, postupku dodjele bespovratnih sredstava te provedbi projekata. Posljedica takvog stanja su i statistički podaci. Rezultate analize potvrđuje i Europska komisija prema kojima je Hrvatska čak među zadnjim mjestima prema udjelu isplaćenih bespovratnih sredstava.³⁵

4.3. Iskorištenost EU fondova u Hrvatskoj

U finansijskom razdoblju za 2021.-2027., poznato je već da će Republici Hrvatskoj iz Europske unije za kohezijsku politiku biti dostupno oko 9,888 milijardi eura, što je zapravo 1,851 milijardi više nego što je to bilo dostupno u trenutnom razdoblju. Ukupni je budžet Hrvatske za finansijsko razdoblje 2014.-2020. 12.653.688.161, 00 eura, što uključuje Kohezijski fond (CF), Europski socijalni fond (ESF), zatim Europski fond za regionalni razvoj (ERDF), Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EAFRD), zatim Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (EMFF) te Inicijativu za zapošljavanje mladih (YEI). Zaključno sa prosincem 2017. godine, Hrvatska je bila ugovorila 40% predviđenog iznosa (odluke o odabiru) dok je krajnjim korisnicima isplaćeno 9%. Po fondovima, iznosi su prikazani u idućoj tablici.³⁶

Tablica 4. Isplaćena sredstva po fondovima EU

Naziv fonda	Odluka o odabiru (ugovoreno)	Isplate (isplaćeno korisnicima)
Kohezijski fond	43%	4%
EAFRD	28%	18%
EMFF	31%	11%
ERDF	50%	8%
ESF	21%	3%
YEI	46%	17%

Izvor: <https://pj.rhr/koliko-su-eu-fondovi-iskoristeni-u-hr/> (21.05.2022.)

³⁵ Analiza iskorištenosti EU fondova. <https://www.eu-projekti.info/analiza-iskoristenosti-fondova-eu-2/> (21.05.2022.)

³⁶ Koliko su EU fondovi iskorišteni u Hrvatskoj? <https://pj.rhr/koliko-su-eu-fondovi-iskoristeni-u-hr/> (21.05.2022.)

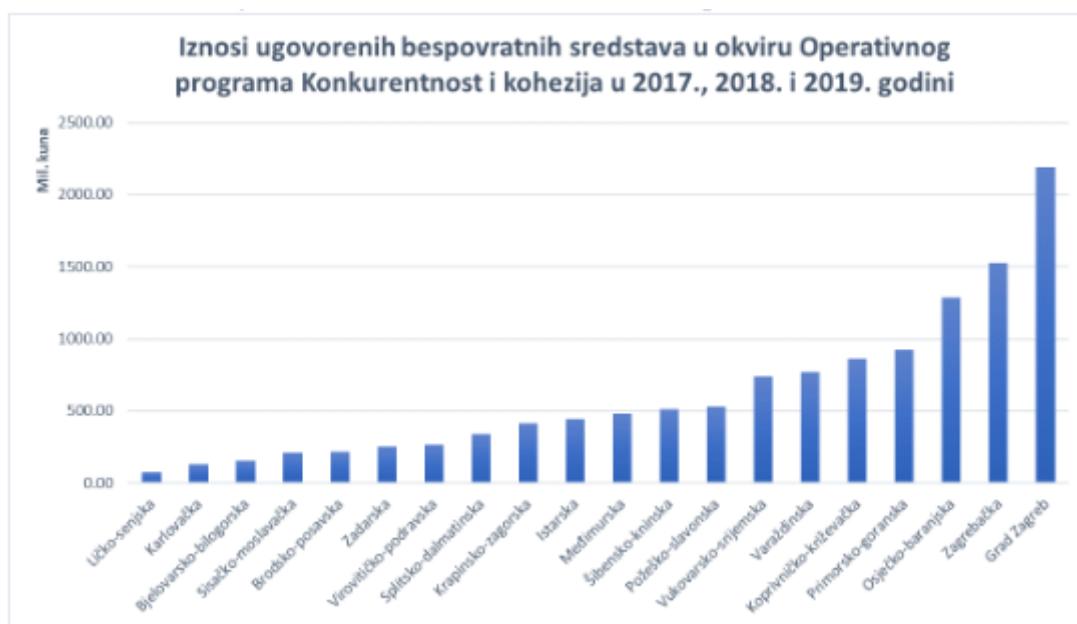
Kumulativna plaćanja za Europske strukturne i investicijske fondove su podijeljena za svaku godinu. U 2017. godini je Hrvatska bila na 11% svih plaćanja, dok je prosjek na razini cijele Unije bio na 16%. U prvih je šest mjeseci 2018. godine, Hrvatska došla do 13% dok je prosjek unije bio na 19%. Unutar cijelog je trenutnog financijskog razdoblja najveća razlika unutar Kohezijskog fonda gdje je Hrvatska na 9% svih plaćanja, dok je prosjek drugih članica unije na 18%. Inicijativa za zapošljavanje mladih je najbolja u Hrvatskoj i ostalim državama koje ju koriste i razlika jer svega 1% među njima³⁷. Ovo su podaci koji su analizirani u 2017. pa i 2018. godini.

4.4. Iskorištenost EU fondova po županijama Republike Hrvatske

Zadnji izvještaj kojeg je objavilo Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije jest onaj o iskorištenosti fondova za 2017., 2018. i 2019. godinu. U nastavku je prikaz županija koje su po godinama iskoristile najviše iz pojedinih programa, kao i one koje su koristile najmanje. Prvi program je operativni program Konkurentnosti i kohezije 2014.-2020. U okviru operativnog programa Konkurentnosti i kohezije u 2017. godini, Dubrovačko- neretvanska je županija na prvom mjestu po ugovorenim bespovratnim sredstvima. Iznos je bio od 4.166. 836. 254 HRK što iznosi 25,29% od ukupno ugovorenih sredstava u 2017. godini. Na drugom je mjestu Grad Zagreb, s iznosom od 2.188. 616. 930 HRK što iznosi 13,28 %, dok je na trećem mjestu Zagrebačka županija sa 1. 526. 479. 835 HRK što iznosi 9,26%. Najniži iznosi koji su bili ugovoreni bespovratno su imale, 2017. godine, Karlovačka županija sa iznosom od 130. 655. 562 HRK što je samo 0,79% i Ličko senjska županija sa iznosom od 76. 745. 416 HRK, što je 0,47%. Kada se analiza 2018. godina, dogodile su se promjene po iskorištenosti bespovratnih sredstava po županijama koje su u okviru Operativnog programa Konkurentnosti i kohezije. Prvo mjesto zauzima Grad Zagreb sa iznosom od 3.830. 253. 041 HRK što je udio od 30,10% u ukupno ugovorenim sredstvima u 2018. godini. U Primorsko goranskoj županiji došlo je do porasta ugovorenih sredstava u odnosu na prethodnu godinu te je 2018. godine ugovoreno 2.745.072. 510 HRK što je postotak od 21, 57%. Vukovarsko- srijemska je županija na trećem mjestu sa ukupno ugovorenim sredstvima od 938.053.500 HRK te udjelom od 7,37%. Značajan se pad iskorištenosti bespovratnih sredstava dogodio u Dubrovačko- neretvanskoj županiji koja je imala ugovorena sredstva u iznosu od 95.526.382 HRK što je 0,75% a najmanje je bespovratnih sredstava ugovorila Požeško- slavonska županija s iznosom od 83.503. 957

³⁷ EU projekti info. <https://www.eu-projekti.info/analiza-iskoristenosti-fondova-eu-2/>(21.05.2022.)

HRK što je 0,66% te Koprivničko- križevačka županija sa 42. 791. 008 HRK što je 0,34%. Gledajući analizu 2019. godine, Grad Zagreb je zadržao prvo mjesto po iznosu ugovorenih sredstava. Iznos koji je bio ugovoren je 6.486.739.831 HRK što je 45,87% i približno povećanje od 100% u odnosu na prethodnu godinu, ali i gotovo pola od iznosa svih ugovorenih sredstava za sve županije 2019. godine. na drugom je mjestu Splitsko dalmatinska županija s iznosom od 2.087.612.613 HRK što je 14,76% te slijedi Osječko baranjska županija s 845.966.018 HRK što je u postotku 5,98%. Najniži dogovoreni iznosi u 2019. godini bili su u Krapinsko zagorskoj županiji sa 68.328.588 HRK što je 0,48% te Šibensko kninska županija s iznosom od 57.267.286 HRK i udjelom 0,40%. ³⁸

Slika 6 Iznosi u okviru OPKK - 2017., 2018., i 2019. godina

Izvor: <https://www.eu-projekti.info/analiza-iskoristenosti-eu-fondova-po-zupanijama/> (22.05.2022.)

U Okviru Operativnog programa Upravljanja ljudskim potencijalima u 2017. godini je najviši iznos imao Grad Zagreb u iznosu od 135.905.737 HRK te s udjelom od 16,74% od ukupno ugovorenih sredstava. Nakon Grada Zagreba, slijedi Vukovarsko srijemska županija s 113.931.095 HRK sa 14,04% te Osječko baranjska županija sa 82.569.621 HRK sa 10,17%. Najniže iznose ugovorenih bespovratnih sredstava imale su Krapinsko- zagorska županija sa 13.045.248 HRK što iznosi 1,61% te Ličko senjska županija sa iznosom od 10.603.242 HRK

³⁸ Analiza iskorištenosti EU fondova. <https://www.eu-projekti.info/analiza-iskoristenosti-eu-fondova-po-zupanijama/> (22.05.2022.)

sa 1,31 %. U 2018. godini, iznos ugovorenih bespovratnih sredstava u Splitsko dalmatinskoj županiji bio je 251.704.177 HRK te udio do 17,48% što je stavlja na prvo mjesto po ugovorenim sredstvima u 2018. godini. Na drugom je mjestu Osječko baranjska županija sa iznosom od 178.200.933 HRK ugovorenih sredstava te udjelom od 12,38%, a na trećem mjestu grad Zagreb s 128.911.239 HRK te udjelom od 8,95%. Požeško slavonska i Ličko senjska županija su imale najniže iznose ugovorenih sredstava u 2018. godini. Požeško slavonska je imala iznos od 23.999.140 HRK, udio 1,67% a Ličko senjska 19.930.020 HRK s udjelom od 1,38% te je bila na zadnjem mjestu po ugovorenim sredstvima. Prema iznosima ugovorenih sredstava u okviru Operativnog programa Učinkovitih ljudskih potencijala u 2019. godini, Grad Zagreb je predvodio sa iznosom od 87.631.898 HRK i udjelom od 17,44%. Slijede ga Šibensko kninska županija sa iznosom od 49.798.722 HRK te udjelom od 9,91% i Osječko baranjska sa iznosom od 49.179.569 HRK te udjelom od 9,79%. Najniže ugovorene iznose imala je Požeško slavonska županija sa 5.091.830 HRK što iznosi 1,01% te Koprivničko križevačka županija s 3.830.925 HRK ugovorenih sredstava u 2019. godini i udjelom od 0,76%.³⁹

Slika 7 Iznosi u okviru OPULJP

Iznos: <https://www.eu-projekti.info/analiza-iskoristenosti-eu-fondova-po-zupanijama/> (21.05.2022.)

³⁹ Analiza iskorištenosti EU fondova. <https://www.eu-projekti.info/analiza-iskoristenosti-eu-fondova-po-zupanijama/> (21.05.2022.)

Kada se razmatra program ruralnog razvoja u 2017. godini, Osječko baranjska županija je imala najviši ugovoren i znos bespovratnih sredstava s udjelom od 14,83% te ugovorenim sredstvima u iznosu od 790.772.584 HRK. Na drugom je mjestu Sisačko- moslavačka županija koja je ostvarila iznos od 437.120.173 HRK i udio od 8,20%. Na trećem je mjestu bila Vukovarsko srijemska županija s ugovorenih 419. 588.274 HRK te udjelom od 7,87% 2017. godine. Najniži iznosi bili su u Dubrovačko neretvanskoj županiji te Šibensko kninskoj. U Dubrovačko neretvanskoj je iznos bio 90.138.393 HRK sa udjelom od 1,69% a u Šibensko kninskoj 73.642.773 HRK što iznosi 1,38%. U 2018. godini je Grad Zagreb imao ugovorena sredstva u iznosu od 848.546.919 HRK sa udjelom od 17, 65% pa je bio na prvom mjestu. Iza Grada Zagreba bila je Osječko baranjska županija sa 448.551.725 HRK i 9,38%. Na trećem je mjestu bila Koprivničko- križevačka županija sa 294.907.103 HRK ugovorenih sredstava u 2018. godini. Kao i prethodne godine, Dubrovačko neretvanska županija je imala zajedno s Šibensko kninskom niska ugovorena sredstva u okviru Programa ruralnog razvoja. Radilo se o iznosu od 59.397.212 HRK s udjelom od 1,24% kod Dubrovačko neretvanske županije te 97.357.833 HRK s udjelom od 2,03%. Po iznosima koji su bili ugovoreni 2019. godine, Osječko baranjska županija je zauzela prvo mjesto sa 500.448.712 HRK i udjelom od 13,64%. Slijedi Grad Zagreb sa 363.802.116 HRK i udjelom od 9,92%. Na trećem je mjestu Sisačko moslavačka županija koja je imala iznos od 225.802.487 HRK te udio od 6,16%. Najniži iznosi u 2019. godini bili su kod Zagrebačke županije sa 88.858.130 HRK te udjelom od 2,42 % i Dubrovačko neretvanske županije s iznosom od 85.185.385 HRK i udjelom od 2,32 %.⁴⁰

⁴⁰ Analiza iskorištenosti EU fondova. <https://www.eu-projekti.info/analiza-iskoristenosti-eu-fondova-po-zupanijama/> (22.05.2022.)

Slika 8 Iznosi u okviru PRR

Izvor: <https://www.eu-projekti.info/analiza-iskoristenosti-eu-fondova-po-zupanijama/> (22.05.2022.)

Najviši je ugovoreni iznos u 2017. godini bio 5.331.567 HRK. U okviru operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo, najviši je iznos imala Zadarska županija sa iznosom od 153.352.497 HRK s udjelom od 29,03%. Najniže iznose imale su Požeško slavonska županija te Ličko senjska županija s 639.182 HRK i Međimurska županija s 21.844 HRK. Grad Zagreb je u 2018. godini ugovorio najviše bespovratnih sredstava u iznosu od 154.270.938 HRK s udjelom od 29,20%, slijedi ga Zadarska županija s 153.352.497 HRK i udjelom od 29,03%. Najniži iznosi ugovorenih sredstava bili su u Požeško slavonskoj te Ličko senjskoj županiji sa 339.515 HRK, odnosno 84.660 HRK. Po iznosima koji su se ugovarali u 2019. godini, Zadarska je županija ugovorila 51.360.931 HRK što je približno 50% u ukupnim ugovorenim sredstvima. Iza Zadarske je županije Primorsko- goranska koja je ugovorila sredstva od 15.259.914 HRK (14,71%). Najniži iznosi u 2019. godini bili su još kod Virovitičko- podravske te Zagrebačke županije. Virovitičko podravska je imala ugovorena sredstva u iznosu od 56.152 HRK a Zagrebačka 9.480 HRK, dok je zajednički udio iznosio 0,06%. ⁴¹

⁴¹ Analiza iskorištenosti EU fondova. <https://www.eu-projekti.info/analiza-iskoristenosti-eu-fondova-po-zupanijama/> (22.05.2022.)

Slika 9 Iznosi u okviru OPRR

Izvor: <https://www.eu-projekti.info/analiza-iskoristenosti-eu-fondova-po-zupanijama/> (22.05.2022.)

4.5. Kronologija EU financiranja u Republici Hrvatskoj

Mnogo je pitanja koja se vežu za Europsku Uniju o kojima su mišljenja u Republici Hrvatskoj podijeljena. No, kada se spomenu sredstva iz Fondova Europske unije, svi su suglasni o korištenju istih. Privlačenje novaca iz fondova Europske unije ujedno je i prioritet hrvatske Vlade. Kroz nova zapošljavanja, čist okoliš, zatim gospodarstvo koje je konkurentno, nastoji se poboljšati razvoj svih dijelova Hrvatske. Ispravna potrošnja proračuna Europske unije se provodi kroz pažljivo planiranje koje se temelji na raznim vrstama dokumenata. Europska unija pruža podršku strategijama nacionalnog razvoja kroz odgovarajuće finansijske instrumente koje određuje Europska komisija. Sredstva Europske unije koja se doniraju za razne programe pomoći upravo su Europski fondovi. Fondovi, kao i programi Europske unije se razlikuju po izvorima sredstava te vrstama potpora koje se dodjeljuju korisnicima. Za većinu, sav novac dolazi iz proračuna Europske unije, dok ostatak dolazi iz nacionalnih proračuna ili drugih organizacija kao što je to Europska investicijska banka. Na raspolaganju su programi Europske unije poduzetnicima, kao i javnim poduzećima te jedinicama lokalne i regionalne samouprave gdje prijavitelji iz jedne zemlje konkuriraju sa prijaviteljima iz ostalih zemalja članica⁴². EU

⁴² EU projekti info. <https://www.eu-projekti.info/analiza-iskoristenosti-fondova-eu-2/> (21.05.2022.)

fondovi su prilika za financiranje projekata što se može pozitivno vidjeti i utjecati u poslovnim i društvenim promjenama. Podrška je Europske unije počela tijekom teškog razdoblja i tranzicije nakon ratnih sukoba početkom devedesetih godina 20. stoljeća. Od tada pa sve do danas, odnosi su se razvijali, u ovisnosti o statutu RH. U skladu sa time, Republika je Hrvatska najprije bila zemlja korisnica sredstava koja su bila namijenjena trećim zemljama, odnosno programa OBNOVA (1996.-2000.), te korisnica programa CARDS (2001.-2004.). Nakon što je stekla status kandidatkinje za članstvo u Europskoj uniji u lipnju 2004. godine, Republika Hrvatska je postala korisnicom pretpripravnih programa kao što je to PHARE, ISPA i SAPARD. Od 2007. godine, Republika je Hrvatska korisnica IPA programa što je pripremalo Hrvatsku za članstvo u Europskoj uniji. U tom razdoblju, Hrvatska je bila jedina iz regije koja je napredovala, od statusa države potencijalne kandidatkinje preko statusa kandidatkinje do praktički zemlje pristupnice zbog čega se našla u situaciji u kojoj je u određenom razdoblju morala upravljati s pet različitih pretpripravnih programa pomoći Europske unije- CARDS, PHARE, ISPA, SAPARD i IPA⁴³. To je bio ujedno i jedinstven slučaj koji nije dočekao nijednu članicu, odnosno državu kandidatkinju. Ulaskom u Europsku uniju, Hrvatskoj je omogućeno i korištenje Europskih investicijskih fondova analiziranih do sada u ovom radu, a koji imaju i komplementarne ciljeve za pomoći državama članicama, kako bi se povećao njihov rast i razvoj, te osiguravanje radnih mjesta, osiguravajući održiv razvoj koji je u skladu sa kohezijskom politikom. (Knežević, 2016:12)

4.5.1. PHARE program

PHARE je program koji je ustanovljen 1989. godine nakon što se dogodio pad komunizma u zemljama istočne i srednje Europe. Cilj mu je obnova tih zemalja. Isprva je PHARE obuhvaćao samo Mađarsku i Poljsku. S vremenom se proširio na ostale zemlje. PHARE je bio glavni finansijski instrument pretpripravne strategije za zemlje koje su podnijele molbu za članstvom. Ciljevi PHARE programa su priprema država kandidatkinja za članstvo u Europskoj uniji, tj. njihovo osposobljavanje za pravnu primjenu pravne stečevine EU te korištenje strukturnih fondova te Kohezijskog fonda nakon pristupanja. PHARE je najprije usmjeren na izgradnju

⁴³ HR Sabor. https://www.sabor.hr/sites/default/files/uploads/sabor/2019-01-18/080414/a_IZVJESCE_PRETPRISTUPNI_PROGRAMI_POMOCI_2011.pdf(21.05.2022.)

institucija nužnih za proces približavanja ekonomskim integracijama koje su države kandidatkinje.⁴⁴

4.5.2. ISPA program

ISPA programom se osiguravaju financijska sredstva za infrastrukturna ulaganja na području prometa te zaštite okoliša kao što su to ulaganja u cestovnu i željezničku infrastrukturu, zatim upravljanje otpadnim vodama i gospodarenja krutim i opasnim otpadom te vodoopskrbe i odvodnje. Tu je i priprema države kandidatkinje kako bi se koristio Kohezijski fond EU. Krajnji su korisnici sredstava ISPA programa trgovačka društva koja su u državnom vlasništvu i/ili vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na području prometa i zaštite okoliša. U programu ISPA u provedbi su tri projekta čiji su krajnji korisnici HŽ infrastruktura, vodovod i kanalizacija Karlovac te Gradska čistoća Šibenik.⁴⁵

4.5.3. SAPARD program

SAPARD je poseban pretpristupni program za poljoprivredu te razvitak ruralnih područja. Akreditiran je od strane Europske komisije 30. rujna 2006. godine. U toj je godini započela i njegova provedba koja je trajala do 2009. godine, a ukupna je iskorištenost SAPARD programa iznosila 48,4%. Tijekom četiri godine provedbe unutar četiri objavljena javna natječaja isplaćeno je 37 projekata koji su većim dijelom od isplaćenih 16 milijuna eura financirani novcem Europske unije.⁴⁶

4.5.4. IPA program

IPA je instrument pretpristupne pomoći koji je zamijenio programe CARDS, PHARE, ISPA I SAPARD. Osnovni su ciljevi IPA programa pomoći državama kandidatkinjama te državama koje su potencijalne kandidatkinje u usklađivanju i provedbi pravne stečevine EU te priprema za korištenje strukturnih fondova. Republika Hrvatska je korisnica IPA programa još od 2007.

⁴⁴ <http://www.ijf.hr/pojmovnik/pretpristupni.htm> (23.05.2022.)

⁴⁵ <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/hrvatska-i-eu/eu-fondovi/provedba-i-financiranje-projekata/ispa-2351/2351> (23.05.2022.)

⁴⁶ <https://www.apprrr.hr/ipard-sapard-arhiva/> (23.05.2022.)

godine, do trenutka kada je stupila u članstvo Europske unije. Za koordinaciju programa IPA, u Republici Hrvatskoj je zadužen Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije a ukupno finansijsko upravljanje Ministarstvo financija.⁴⁷

⁴⁷ <http://www.esf.hr/europski-socijalni-fond/ipa/> (22.05.2022.)

5. ISKORIŠTENOST EU FONDOVA ZA RAZVOJ VISOKO TEHNOLOŠKIH PROJEKATA

5.1. TEHNOLOGIJA

Kada govorimo o tehnologiji zanimljivo je da se taj pojam prvi puta spominje davne 1777. godine u knjizi Uvod u tehnologiju njemačkog filozofa Johanna Beckmanna, u kojoj on „razmatra isprepletenost tehnike, gospodarstva i društva i na sustavan način iznosi pregled o različitim tehnološkim znanjima.“

U današnje vrijeme kad govorimo o tehnologiji smatra se da je povezana sa znanstvenim znanjem i inženjeringom, međutim najtočnija definicija pojma bi bila da je tehnologija svaki pojam koji može olakšati život u društvu tj. koji omogućava zadovoljenje pojedinačnih ili kolektivnih zahtjeva ili potreba, prilagođenih potrebama određenog vremena⁴⁸.

5.2. ISTRAŽIVAČKI DIO RADA – MALI TEHNOPOLIS SAMOBOR

U istraživačkom dijelu diplomskog rada održan je intervju s prof. Marinkom Džepinom, pročelnikom upravnog odjela za gospodarstvo, razvoj i projekte EU, i Martinom Delišimunović, višom stručnom suradnicom za gospodarstvo i razvojne projekte ujedno i voditeljicom projekta Mali Tehnopolis Samobor.

Mali Tehnopolis Samobor je poduzetnički inkubator za poduzetnike početnike. Pruža uslugu najma prostora, omogućuje korisnicima korištenje zajedničkih dvorana, razne edukacije i što je najvažnije mogućnost korištenja 3D printer-a i 3D skenera najnovije generacije industrijske namjene.

Početak intervju započeo je nekim osnovnim pitanjima kako bi se dobilo uvid u stanje razvijenosti privatnog sektora na području grada Samobora, te kako grad motivira i potiče razvoj tog sektora.

⁴⁸ Znanost i zdravlje. <https://hr.encyclopedia-titanica.com/significado-de-tecnolog> (17.06.2022.)

PITANJE: Koliko Samobor ima poduzetnika, a koliko obrtnika?

ODGOVOR: Navedene evidencije poduzetnika i obrtnika ne vodi Grad Samobor međutim za obrte imamo podatak Ureda državne uprave u Zagrebačkoj županiji, Služba za gospodarstvo, Ispostava Samobor, prema zadnjim dostupnim podacima u mjesecu studenom 2021. godine broj aktivnih obrta je 1.060. Važno je napomenuti da svake godine raste broj otvorenih obrta, a smanjuje se broj zatvorenih. Broj aktivnih poduzetnika na Samoborskom području, prema podacima FINE koji su također iz 2021. godine je 1.488. Zanimljiv je podatak da u Republici Hrvatskoj samo 17 gradova ima broj poduzetnika veći od 1.000. Vodeći trojac su naravno Zagreb (45.608), Split (7.798) i Rijeka (5.020). Važno je napomenuti da se Grad ne oslanja samo na sredstva iz EU fondova, već ulaže i proračunska sredstva za dodjelu potpora zapošljavanju i samozapošljavanju u privatnom sektoru. U 2022. godine iz proračuna je za tu namjenu predviđeno 425 tisuća kuna.

PITANJE: Koliko je Samobor do sada povukao novaca iz EU fondova? Koliko je od toga bilo za potrebe poduzetništva?

ODGOVOR: Nažalost ne možemo reći da je Grad povukao onoliko koliko je mogao i poražavajuća je činjenica tj. podatak da tek 1.5% proračuna čine novci EU fondova, te da je u 2022. godini stavljen naglasak na što većem korištenju finansijskih sredstava Europske Unije.

Projekti kojima je Grad Samobor nositelj:

1. SANACIJA ODLAGALIŠTA NEOPASNOG OTPADA TREBEŽ; - realiziran

Projekt sanacije odlagališta neopasnog otpada "Trebež" provodio se u sklopu Operativnog programa "Zaštita okoliša" 2007.-2013., Prioritetna os 1 – Razvoj infrastrukture za gospodarenje otpadom radi uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, Mjera 1.2 – Sanacija lokacija visoko onečišćenih otpadom. Projekt je pridonio ispunjenju ciljeva operativnog programa jer se sanacijom neuređenog odlagališta poboljšalo stanje podzemnih i površinskih voda, ljudskog zdravlja i okoliša u cjelini.

Projekt je trajao 24 mjeseca, završen u srpnju 2016. godine dobivanjem uporabne dozvole za odlagalište. Vrijednost projekta je bila 99.192.872,00 kuna; sredstva Ministarstva zaštite okoliša dobivenih iz Kohezijskog fonda podmirila su - 85% troškova, te Fonda za zaštitu

okoliša i energetsku učinkovitost – 15%. Projektom su bile obuhvaćene aktivnosti radova, stručnog nadzora, upravljanje projektom i administracija te aktivnost promidžbe i vidljivosti.

2. MALI TEHNOPOLIS SAMOBOR - realiziran

Projekt Mali Tehnopolis Samobor je bio u provedbi od 01. studenog 2017. godine do 25. kolovoza 2020. godine. Projekt je financiran iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija. Ukupna vrijednost projekta je 21.638.344,40 kn od čega je Grad Samobor ostvario 90% sufinanciranja iz EU fonda odnosno 19.490.552,00 kn. Projekt je obuhvaćao rekonstrukciju, dogradnju i opremanje dva objekta na području bivše vojarne u Samoboru te pretvaranju u poduzetnički inkubator te centar za aditivne tehnologije. Projektne aktivnosti su bile rekonstrukcija i dogradnja dva objekta, stručni i projektantski nadzor, nabava opreme i namještaja te promidžba i vidljivost. Završetkom projekt dobivene su dvije potpuno opremljen zgrade koje se sastoje od 19 poslovnih prostora koji se daju u zakup gospodarskim subjektima, multimedijalnu dvoranu, informatičku te običnu učionicu, prostore za co-working, prostore za specijalističku opremu (3d printere i skener) te administrativne prostore za zaposlenike (uredi te sobe za sastanke). Od nabavljene opreme treba istaknuti dva najnaprednija 3D printera sa pripadajućim 3d skenerom. Poduzetnički centar/inkubator je u radu od proljeća 2020. godine.

3. Projekt WiFi4EU - realiziran

Grad Samobor je ostvario sufinanciranje u iznosu od 15.000 Eura za izgradnju „hot – spotova“ - nabave i instalacije WiFi bežične infrastrukture na području grada Samobora, sklopljen je Ugovor 23.12.2019. godine sa Hrvatski telekomom za izvođenje radova. Projektna aktivnost je bila nabava radova i opreme. Radovi su izvršeni, instalirani su „hot spotovi“ te je pušten u rad cijeli sustav u ožujku 2021. godine.

4. Projekt RUDNIK SV. BARBARA - FAZA III – INTERPRETACIJSKI POLIGONI; - realiziran

Projekt se odnosi na izgradnju vanjskog interpretacijskog poligona - simulacije rudarskog rova dužine 30 metara i multimedijalno opremanje postojećeg podzemnog interpretacijskog poligona hologramskim prikazom mitskog rudarskog patuljka Bergmana, ujedno i zaštitnog znaka Rudnika sveta Barbara. Ukupna vrijednost projekta je cca 970.000,00 kuna, ostvareno sufinanciranje od strane Ministarstva turizma u iznosu od 310.000,00 kuna. Ugovor potpisana 11. listopada 2019. godine, isplaćeno 155.000,00 kuna (preostalih 50% je isplaćeno po završetku projekta). Pokrenute su aktivnosti nabave usluga i radova u projektu. Izrađen je

hologram, izvršeni su svi radovi na izgradnji interpretacijskog poligona te je 03. studenog 2020. godine dobivena uporabna dozvola te time završen projekt.

Slika 10 Rudnik Sv. Barbara

Izvor: <https://www.rudnik.hr/hr/gallery-and-publications/> (15.06.2022.)

5. Projekt BICIKLISTIČKA STAZA SAMOBOR – realiziran

Projekt izgradnje biciklističke staze (biciklistička ruta i most) do Svetе Nedelje u vrijednosti 2.717.790,00 kuna financiran je iz EU fonda u iznosu 85%. Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava potpisana je 29. rujna 2020. godine. Provedba projekta počela je 01. listopada 2021. godine, a predviđeno trajanje je bilo do 01.01.2022. godine, a obuhvaćao je aktivnosti izgradnje i opremanja biciklističke staze, promidžbe i vidljivosti te upravljanja projektom. Projektom je planirana izgradnja biciklističko-pješačke staze na lokaciji od Katančićeve ulice u Samoboru do administrativne granice prema Svetoj Nedelji, na dionici postojećeg poljskog puta, koji se i sad koristi od strane biciklista, a kako bi se izbjegla za bicikliste opasna Svetonedeljska ulica. Cilj Projekta je bio izgradnja biciklističke infrastrukture, namijenjene javnoj uporabi. Krajnji korisnici Projekta su stanovnici gradova Samobora i Svetе Nedelje, koji će predmetnu infrastrukturu koristiti za potrebe dnevnih migracija, te cikloturisti koji posjećuju područje gradova Samobora i Svetе Nedelje. Radovi obuhvaćaju izgradnju i opremanje nove dionice biciklističke infrastrukture te izgradnju prateće infrastrukture - mosta u svrhu poboljšanja sigurnosti i povećanja korištenja biciklističkih prometnica.

Slika 11 Biciklistička staza Samobor - Sv. Nedelja

Izvor: <https://www.radiosamobor.hr/2021/08/21/povezivanje-samobora-i-svete-nedelje-biciklistickim-rutama/>
(15.06.2022.)

6. Projekt Opremanja Dječjeg vrtića „Grigor Vitez“ Galgovo – realiziran

Projekt je prijavljen na natječaj Potpora razvoju opće društvene infrastrukture te poboljšanju uvjeta života na ruralnom prostoru LRS. Projekt je prijavljen na natječaj 27.11.2018. godine, a obuhvaćao je aktivnosti nabave oprema i namještaja za dječji vrtić. Cilj projekta je bio obnovljeno i uređeno dječje igralište u sklopu podružnice vrtića te unutrašnje opremanje objekta novim namještajem i opremom potrebnom za kvalitetan rad vrtića. Ukupna vrijednost projekta je bila 277.941,73 kune, a Grad Samobor je ostvario sufinanciranje u iznos od 209.948,15 kuna što je bio maksimalan mogući iznos potpore.

Slika 12 Opremanje Dječjeg vrtića "Grigor Vitez"" Galgovo

Izvor: <https://www.samobor.hr/grad/opremanje-djecjeg-vrtica-grigor-vitez-galgovo-c486> (15.06.2022.)

7. Projekt „Vjetar u leđa“ se provodio u okviru natječaja „Osiguravanje pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno obrazovnim ustanovama“ odnosno odnosi se na prvu godinu provedbe projekta. Na projektu je sudjelovao Grad Samobor s partnerima OŠ Bogumila Tonija, OŠ Samobor, OŠ Milana Langa te OŠ Mihaela Šiloboda, a ukupni iznos projekta za prvu godinu provedbe bio je 1.172.925,74 kn. Nakon navedenog projekta prijavljen je projekt Vjetar u leđa – Faza II kao nastavak na prvu godinu provedbe s istim partnerima kao i prethodne godine te se provodio u školskoj godini 2016./2017. i uspješno je proveden. Trenutno je u tijeku projekt Vjetar u leđa – Faza III kao nastavak na Fazu II, odnosno radi se o trećoj godini provedbe projekta. Vrijednost projekta za fazu III iznosi 5.617.423,20 kn, a radi se o Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava koji obuhvaća period do 2021. godine (potpisana na 4 godine). – u provedbi.

8. Grad Samobor je uspješno sudjelovao u projektu osiguranja školske prehrane u osnovnim školama „Zaklade Hrvatska za djecu“; vrijednost projekt je 119.757,00 kuna.

9. Također, Grad je završio i provedbu Projekta „Zajedno možemo naprijed“ kroz Podršku socijalnom uključivanju i zapošljavanju marginaliziranih skupina u suradnji s partnerima (Centar za socijalnu skrb Samobor, Pučko otvoreno učilište Samobor i Udruga za održivi razvoj

Pozitiva Samobor). Projekt je odobren u maksimalnom iznosu od 1.190.305,58 te je trajao dvije godine, a financiran je iz Europskog socijalnog fonda.

10. Grad Samobor je nositelj i projekta „Školska shema“ koji je prijavio Agenciji za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju.. Projekt je odobren u ukupnom iznosu 557.325,53 kuna, za voće i povrće i za mlijeko i mliječne proizvode u školskoj godini 2018./2019, 2019/2020 i 2020/2021).

Ostatak intervju fokus je stavljen na pitanja vezana uz projekt Mali Tehnopolis Samobor.

Slika 13 Mali Tehnopolis Samobor

Izvor: <https://malitehnopolis.hr/hr/iskaznica-projekta/#o-projektu> (16.06.2022.)

PITANJE: Što je zapravo Mali Tehnopolis Samobor?

ODGOVOR: Mali Tehnopolis Samobor imati će više funkcija, a najznačajnija je funkcija poduzetničkog inkubatora za poduzetnike početnike, te edukacija istih. Projekt je obuhvaćao rekonstrukciju, dogradnju i opremanje dva objekta na području bivše vojarne u Samoboru te pretvaranju u poduzetnički inkubator te centar za aditivne tehnologije.

PITANJE: Koliko je dobiveno EU sredstava za Mali Tehnopolis Samobor?

ODGOVOR: Projekt Mali Tehnopolis Samobor je financiran iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija. Ukupna vrijednost projekta je 21.638.344,40 kn od čega je Grad Samobor ostvario 90% sufinanciranja iz EU fonda odnosno 19.490.552,00 kn.

PITANJE: Koliko je korisnika u Mali Tehnopolis Samobor?

ODGOVOR: Trenutno u inkubatoru posluje 18 korisnika, od kojih 3 poduzetnika u fazi rasta i razvoja i 15 poduzetnika početnika. U svibnju ove godine te nakon 5. Javnog poziva za zakup poslovnog prostora, inkubator MTS-a u potpunosti je popunjen.

PITANJE: Kolika je cijena najma? Da li grad subvencionira dio?

ODGOVOR: Cijena zakupa po m² prostora iznosi 66,00 kuna bez PDV-a. Cijena zakupa uključuje trošak režija (voda, struja, plin i komunalna naknada), sukladno točci VI. Pravilnika o korištenju usluga Malog Tehnopolisa Samobor. Grad Samobor sufinancira komercijalne cijene osnovnih usluga inkubacije poduzetnicima koji imaju registrirano sjedište u Samoboru, i to prve godine 70 %, druge godine 50% te treće godine 30%.

PITANJE: Koje sadržaje imaju na raspolaganju korisnici MTS?

ODGOVOR: Potporne inkubacijske (uključujući pred-inkubacijske i post-inkubacijske, stvarne i virtualne) usluge koje MTS pruža su:

- Infrastrukturna podrška (subvencionirani zakup poslovnog prostora, sofisticirana 3D oprema, zajednički prostor, konferencijska dvorana, soba za sastanke)
- Tehnička podrška (pristup internetu, virtualna adresa, usluge fotokopiranja)
- Savjetodavna podrška (savjetovanje, informiranje, edukacije, natječaji, umrežavanje, mentoriranje).

Korisnici inkubatora ali i vanjski, imaju mogućnost korištenja aditivnih tehnologija u svojem poslovanju, s obzirom na to da je MTS opremljen najnovijom generacijom 3D printerom i 3D skenerom.

PITANJE: Koliko korisnici koriste te sadržaje?

ODGOVOR: Korisnici u potpunosti koriste sadržaje inkubatora i potpornih usluga. Prosječna popunjenošć seminara je 18 polaznika a opća ocjena održanih seminara je 4,8.

PITANJE: Koliko često korisnici koriste 3D printer i 3D skener?

ODGOVOR: Korisnici koji koriste inovativna rješenja za razvoj svojih proizvoda, koriste usluge 3D printanja i skeniranja. Npr. riječ je o pametnim kućama, bespilotnom letjelicama, automobilskoj industriji. 3D printer i skener koristi se za razvoj prototipova, izrade specifičnih dijelova ili kod izrade alata ili dijelova za strojeve.

Slika 14 3D printer najnovije generacije

Izvor: <https://malitehnopolis.hr/hr/usluge-infrastrukture/> (16.06.2022.)

PITANJE: Tko su korisnici i kojim gospodarskim granama se bave, te koliko ljudi je zaposleno kod korisnika MTS?

ODGOVOR: Djelatnosti koje su zastupljene su: računalno programiranje, digitalna produkcija, izrada video igara, izrada dijelova za automobilsku industriju (modularno solarno vozilo), fiskalizacija samoslužnih uređaja, digitalni tisk na tekstil, sastavljanje bespilotnih letjelica,

razvoj pametnih kuća i razvoj fitnes opreme, nutricionizam, arhitektonske i projektantske usluge te konzalting usluge. Korisnici MTS-a zapošljavanju preko 35 osoba.

Tablica 5. Popis korisnika Malog Tehnopolis Samobora

Naziv tvrtke	Djelatnost	Zaposleni
SPARK SOLUTIONS d.o.o.	računalno programiranje	1
UNILINK MEDIJA d.o.o.	računalno programiranje	1
VENDING CONNECTION SYSTEMS d.o.o.	Računalno programiranje sustava za fiskalizaciju	3
ELPROMS TEAM j.d.o.o.	Kućna automatizacija / smart city	2
BLACK SUN d.o.o.	Solarno vozilo/ moduli za auto industriju	3
TECHNOLOGIC INDUSTRY D.O.O.	Razvoj bespilotnih letjelica	2
HAKUNA MATATA j.d.o.o.	Digitalni tisak / suveniri	2
DRAGANA MOSTAREC BARNES	Poslovno savjetovanje	2
PINE STUDIO d.o.o.	računalno programiranje - igre	13
ZiD obrt	programiranje	1
FITNESS CONSULTING	razvoj prototipova sprava	0
FRESH UP BE j.d.o.o.	poslovno savjetovanje	0
FAIR SERVICES d.o.o.	organizacija sajmova	2
PROBOT d.o.o.	računalno programiranje	1
VOID STAR TECH	računalno programiranje	1
PAULA FRANCEKOVIĆ	razvoj dijagnostike i nutritivne terapije	0
AUTOMATION DESIGN SOLUTION d.o.o.	projektiranje i sustavi automatizacije	1
STUDIO GOODIE d.o.o.	Arhitektonske djelatnosti	0

Izvor: Grad Samobor (16.06.2022.)

PITANJE: Kolika je zainteresiranost samoborskih poduzetnika za sredstva koje je grad dobio od EU fondova?

ODGOVOR: Grad Samobor prijavljuje i provodi projekte koji su financirani iz fondova Europske unije, a koji su od općeg interesa te na nekretninama koje su u vlasništvu Samobora. Grad Samobor ne može prijavljivati niti provoditi projekte za/u ime privatnih osoba i/ili gospodarskih subjekata (konzultiranje za projekt nije zakonom omogućena djelatnost Grada Samobora). Samoborski poduzetnici imaju direktne i indirektne koristi iz projekata koje je proveo Grad Samobor; npr. Poduzetnički centar Mali Tehnopolis Samobor izgrađen je isključivo za potrebe samoborskog poduzetništva (zakup poslovnih prostora, korištenje aditivnih tehnologija, administrativno-tehnička pomoć u poslovanju, seminari, edukacije i ostalo) – interes za centar je ogroman što čemu u prilog govori potpuna popunjenoć centra u dvije godine od otvaranja. Svi ostali projekti imaju indirektan utjecaj na samoborske poduzetnike jer svi građani kao i poduzetnici koriste benefite istih.

PITANJE: Izdvaja li grad Samobor proračunska sredstva (osim iz EU fondova) za osnaživanje poduzetništva na području grada?

ODGOVOR: Grad Samobor unatrag zadnjih nekoliko godina, proračunskim sredstvima i drugim načinima podupire poduzetništvo, svjestan da upravo iz gospodarstva ostvaruje značajne finansijske prihode, a kontinuirano to čini preko svog Upravnog odjela za gospodarstvo, razvoj i fondove EU te Poduzetničkog centra Samobor.

Potpore gospodarstvu vrši se kroz sljedeće Programe:

- Potpora Poduzetničkom centru Samobor.
- Potpora inkubiranim poduzetnicima u MTS-u
- Model potpore kapitalnim ulaganjima.
- Potpore zapošljavanja u privatnom sektoru
- Subvencija Udruženju obrtnika Samobor za nastupe na sajmovima i stručnim skupovima u zemlji i inozemstvu.
- Program potpore inovatorima.
- Program potpore umjetničkim i tradicijskim obrtima.
- Poduzetnička zona Samobor.
- Projekt „Jamstvenog fonda“ za poduzetnike u suradnji sa Zagrebačkom županijom i Razvojnom agencijom Zagrebačke županije.

PITANJE: Da li je više proizvodnih ili uslužnih djelatnosti korisnika potpora?

ODGOVOR: Iako Grad Samobor ne vodi posebno evidenciju o djelatnostima obrta i tvrtki na području Grada iz popisa korisnika MTS možemo zaključiti da iako Grad ima razvijen turizam i prepun je uslužnih djelatnosti, što se tiče potpora ipak prednost imaju proizvodne djelatnosti.

PITANJE: Koliko je trajao projekt MTS?

ODGOVOR: Razdoblje provedbe projekta bilo je od 1. studenog 2017. do 25. kolovoza 2020. nakon čega je MTS stavljen u funkciju.

PITANJE: Koliko ima kvadrata, poslovnih jedinica u MTS?

ODGOVOR: Podjela prostora predviđena je sukladno potrebama i interesu korisnika. Korisna površina infrastrukture je 1.431,05 m². Ukupni kapacitet je 28 jedinica, od toga 23 za poduzetnike. Jedinice za inkubaciju stalnih korisnika prosječne površine 28,10 m² za poduzetnike početnike, te prosječne površine 91,30 m² za poduzetnike u fazi rasta i razvoja. Uvjeti najma definirani su Pravilnikom o korištenju usluga MTS-a.

PITANJE: Da li MTS pruža neke edukacije poduzetnicima?

ODGOVOR: U prostoru MTS-a organiziraju se različite obrazovne aktivnosti u cilju razvoja poduzetničkih vještina, znanja i kompetencija, kako za korisnike MTS-a, tako i za ostale poduzetnike.

6. ZAKLJUČAK

Republika Hrvatska 2003. godine podnijela je zahtjeva za punopravno članstvo Europskoj Uniji i time ostvarila mogućnost korištenja sredstava iz raznih programa namijenjenih zemljama kandidatkinjama kao što su OBNOVA, CARDAS, PHARE, IPA, ISPA, SAPARD. Postavši punopravna članica EU ulazi na jedinstveno tržište gdje je omogućeno slobodno kretanje ljudi, roba, usluga i kapitala, te je pružanje usluga lakše, učinkovitije i jeftinije. Sredstva iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova još su dostupnija, što RH koristi za projekte koji imaju utjecaj na svakodnevni život građana. Kao što je već u radu spomenuto to su projekti koji pomažu u izgradnji civilnog društva, potiču demokratizaciju i podižu svijet o ljudskim pravima, projekti koji se bave zaštitom okoliša i veliki infrastrukturni projekti. Zanimljivo je vidjeti da u svim županijama postoje projekti koji su realizirani ili je realizacija u toku, te je veliki interes za nove projekte. U finansijskoj perspektivi 2014.-2021. Hrvatska je na raspaganju imala ukupno 10,676 milijardi eura, a uspjela je povući 6,79 milijardi eura ili 63,24%. U 2021. godini ušli smo u novu finansijsku perspektivu koja se temelji na razvoju zelene i digitalne Europe, i na raspaganju nam je oko 24,5 milijarde eura. Potrebno je ljudi potaknuti i ukazati da svaki projekt može biti realiziran ako mu se posvetimo u potpunosti. U sklopu istraživanja postavljene su dvije hipoteze H1: Grad Samobor je realizirao veliki broj projekata financiranih iz EU fondova i povukao sva raspoloživa sredstva, se ne može potvrditi jer je istraživanje pokazalo da je grad Samobor u 2021. povukao tek 1.5% proračuna grada iz EU fondova. H2: Projekt MTS značajan je za poduzetnike i poticanje zapošljivosti na odručju grada Samobora, je potvrđena što se može vidjeti iz istraživanja. Broj korisnika MTS svaki dan raste, a time i broj zaposlenih. Grad Samobor nažalost tek sad se fokusirano na sredstva iz EU fondova i u 2022. godini stavio naglasak na povlačenje što više sredstava. Do sada je grad realizirao desetak projekata od kojih je najveći bio „Sanacija odlagališta neopasnog otpada Trebež“, a najznačajniji je projekt Mali Tehnopolis Samobor. Projekt Grada Samobora - MTS predstavlja poduzetnički inkubator te centar za aditivne tehnologije. Svojom opremom najnovije generacije 3D skenerom i 3D printerom privlače kvalitetne i inovativne poduzetnike. Ulaganjem u ovaj projekt Grad se pokazao kao dobar partner javnom sektoru, te uz dodatne olakšice i subvencije stvara pogodnu klimu za daljnji rast poduzetništava na svom području. Kod korisnika inkubatora najveći broj zastupaju poduzetnici čije su djelatnosti računalno programiranje, izrada video igrica i projektiranje, što nas možda i ne bi trebalo čuditi jer je upravo Srednja strukovna škola Samobor u suradnji sa srednjom školom u Dugom Selu i Velikoj Gorici

osigurala projekta Regionalni centar kompetentnosti – Industrija 4.0 vrijedan 46.634.586,53 kuna i u cijelosti se financira iz Europskog socijalnog fonda. Regionalni centar kompetentnosti će biti uspostavljen na 3 lokacije, u Velikoj Gorici biti će centar izvrsnosti za CAD/CAM/CNC sustave i 3D tehnologije, u Dugom selu centar izvrsnosti za robotiku i u Samoboru centar izvrsnosti za senzoriku, automatiku i obnovljive izvore energije⁴⁹. Uspjeh ovih profesora i njihovih đaka trebao bi biti nada da će neke nove generacije stvoriti bolje sutra. Ulaganjem u tehnološke projekte kroz nabavu visokotehnološke opreme postavljaju se temelji za razvoj poduzetništva orijentiranog na znanje, tehnologije i inovacije.

⁴⁹ Regionalni centar kompetentnosti. <https://www.rck-vg.hr/> (18.06.2022.)

7. IZJAVA

Izjava o autorstvu završnog rada i akademskoj čestitosti

Ime i prezime studenta: ŽELJKA GRBA

Matični broj studenta: 07-070120

Naslov rada: Iskorištenost EU fondova za razvoj visoko tehnoloških projekata

Pod punom odgovornošću potvrđujem da je ovo moj autorski rad čiji niti jedan dio nije nastao kopiranjem ili plagiranjem tuđeg sadržaja. Prilikom izrade rada koristio sam tuđe materijale navedene u popisu literature, ali nisam kopirao niti jedan njihov dio, osim citata za koje sam naveo autora i izvor te ih jasno označio znakovima navodnika. U slučaju da se u bilo kojem trenutku dokaže suprotno, spremam sam snositi sve posljedice uključivo i poništenje javne isprave stečene dijelom i na temelju ovoga rada.

Potvrđujem da je elektronička verzija rada identična onoj tiskanoj te da je to verzija rada koju je odobrio mentor.

Datum

28.06.2022.

Potpis studenta

8. LITERATURA

Knjige:

1. Devčić, A.; Šostar, M. (2015) Regionalni razvoj i fondovi Europske unije : prilike i izazovi. Požega : Veleučilište
2. Granić M. (2005) Europski fondovi za Hrvatsku : kako iskoristiti sredstva iz fondova EU? Zagreb : Europski pokret Hrvatska : NRC
3. Hauc A. (2007) Projektni menadžment i projektno poslovanje. Zagreb: M.E.P. Consult
4. Maletić, I. (2016) EU projekti : od ideje do realizacije. Zagreb : TIM4PIN
5. Tufekčić M.; Tufekčić, Ž. (2013) EU politike i fondovi 2014-2020. Zagreb : Plavi partner d.o.o.

Članci:

1. Šetić, E. (2020) Financiranje infrastrukturnih projekata javnog sektora u Republici Hrvatskoj iz EU fondova za razdoblje 2014. - 2019. s osvrtom na Istarsku županiju. Financije i pravo. 8, str. 35-67.

Internet izvori:

1. Knežević, I. (2016): *Utjecaj EU fondova na gospodarstvo Republike Hrvatske.* Diplomski rad. Sveučilište u Splitu. Ekonomski fakultet. Dostupno na: <https://repositorij.efst.unist.hr/islandora/object/efst%3A156/datastream/PDF/view> (22.05.2022.)
2. Europski strukturni i investicijski fondovi, https://strukturnifondovi.hr/dokumenti/?doc_id=1636&fondovi=esi_fondovi (10.06.2022.)
3. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije. <https://razvoj.gov.hr/eu-fondovi-mijenjaju-hrvatsku/4212> (10.06.2022.)
4. Središnja agencija za financiranje i ugovaranje, <https://www.safu.hr/> (14.06.2022.)
5. Grad Samobor <https://www.samobor.hr/> (14.06.2022.)
6. Mali Tehnopolis Samobor <https://malitehnopolis.hr/> (14.06.2022.)

9. POPIS SLIKA

1. Slika 1. Novi Adrion – Promicanje održivog korištenja baštine, PP Biokovo,
Izvor: <https://www.safu.hr/hr/o-safu/primjeri-eu-projekata-u-rh/operativni-program-konkurentnost-i-kohezija/list/novi-adrion-promicanje-odrzivog-koristenja-prirodne-bastine-pp-biokovo> (14.06.2022.)
2. Slika 2. Izgradnja mosta kopno - Otok Čiovo u Trogiru sa spojnim cestama
Izvor: <https://www.safu.hr/hr/o-safu/primjeri-eu-projekata-u-rh/operativni-program-konkurentnost-i-kohezija/list/izgradnja-mosta-kopno-otok-ciovo-u-trogiru-sa-spojnim-cestama-2-projektna-faza> (14.06.2022.)
3. Slika 3. Etnološki centar baranjske baštine
Izvor: <https://www.safu.hr/hr/o-safu/primjeri-eu-projekata-u-rh/operativni-program-regionalna-konkurentnost/list/etnoloski-centar-baranjske-bastine> (14.06.2022.)
4. Slika 4. Modernizacija Zoološkog vrta u Zagrebu
Izvor: <https://www.safu.hr/hr/o-safu/primjeri-eu-projekata-u-rh/operativni-program-regionalna-konkurentnost/list/modernizacija-zooloskog-vrta-u-zagrebu-prva-faza> (14.06.2022.)
5. Slika 5. Isplata sredstava u okviru Operativnih programa za RH 2014.-2020.
Izvor: <https://www.eu-projekti.info/analiza-iskoristenosti-fondova-eu-2/> (21.05.2022.)
6. Slika 6. Iznosi u okviru OPKK- 2017.,2018. i 2019. godina
Izvor: <https://www.eu-projekti.info/analiza-iskoristenosti-eu-fondova-po-zupanijama/> (21.05.2022.)
7. Slika 7. Iznosi u okviru OPULJP.
Iznos: <https://www.eu-projekti.info/analiza-iskoristenosti-eu-fondova-po-zupanijama/> (21.05.2022.)
8. Slika 8. Iznos u okviru PRR
Izvor: <https://www.eu-projekti.info/analiza-iskoristenosti-eu-fondova-po-zupanijama/> (22.05.2022.)
9. Slika 9. Iznosi u okviru OPRR
Izvor: <https://www.eu-projekti.info/analiza-iskoristenosti-eu-fondova-po-zupanijama/> (22.05.2022.)
10. Slika 10. Rudnik sv. Barbara - faza III - interpretacijski poligoni.
Izvor: <https://www.rudnik.hr/hr/gallery-and-publications/> (15.06.2022.)
11. Slika 11. Biciklistička staza Samobor – Sv. Nedjelja
Izvor: <https://www.radiosamobor.hr/2021/08/21/povezivanje-samobora-i-svete-nedelje-biciklistickim-rutama/> (15.06.2022.)
12. Slika 12. Opremanja Dječjeg vrtića „Grigor Vitez“ Galgovo
Izvor: <https://www.samobor.hr/grad/opremanje-djecjeg-vrtica-grigor-vitez-galgovo-c486> (15.06.2022.)
13. Slika 13. Mali Tehnopolis Samobor
Izvor: <https://malitehnopolis.hr/hr/iskaznica-projekta/#o-projektu> (16.06.2022.)
14. Slika 14. 3D printer najnovije generacije
Izvor: <https://malitehnopolis.hr/hr/usluge-infrastrukture/> (16.06.2022.)

10. POPIS TABLICA

1. Tablica 1. Financijski pregled pretpristupnih programa pomoći i strukturnih instrumenata 2007.-2013.
Izvor: <https://strukturnifondovi.hr/financijski-pregled-eu-fondova/> (21.05.2022.)
2. Tablica 2. Financijski pokazatelji statusa provedbe (operativnih) programa za financijsko razdoblje 2014.-2020.
Izvor: <https://strukturnifondovi.hr/financijski-pregled-eu-fondova/> (21.05.2022.)
3. Tablica 3. Ugovorena, dodijeljena i isplaćena sredstva u eurima.
Izvor: <https://www.eu-projekti.info/analiza-iskoristenosti-fondova-eu-2/> (21.05.2022.)
4. Tablica 4. Isplaćena sredstva po fondovima EU
Izvor: <https://pjr.hr/koliko-su-eu-fondovi-iskoristeni-u-hr/> (21.05.2022.)
5. Tablica 5. Popis korisnika Malog Tehnopolis Samobora
Izvor: Grad Samobor (16.06.2022.)

ŽIVOTOPIS

Datum rođenja: 28.09.1979.

Državljanstvo: hrvatsko

Mobile: (+385)098709025

E-adresa: cvitkoviczeljka@gmail.com

Home: Žugci 29,10 431 Novaki,Hrvatska

RADNO ISKUSTVO

Prodavačica knjiga i papira

Matica Hrvatska

Zagreb, Hrvatska

Prodaja knjiga na štandovima za vrijeme sajmova.

Administrativna tajnica

Hrvatski nogometni savez

1999–2003

Zagreb, Hrvatska

Tajnica povjerenika II HNL. Odgovaranje na telefonske pozive, primanje i slanje e-pošte, primanje i slanje pošte, organizacija sastanka, sastavljanje i slanje Glasnika II HNL, komunikacija s klubovima i delegatima II HNL. Upravljanje bazama podataka.

Office manager

Buić-bas d.o.o.

2002–2005

Zagreb, Hrvatska

Vođenje ureda građevinske tvrtke. Odgovaranje na telefonske pozive, zaprimanje pošte, zaprimanje i odgovaranje na e-poštu. Komunikacija s dobavljačima i kupcima. Pronalaženje novih kupaca. Priprema papirologije za knjigovodstvo. Vođenje salda kupaca i dobavljača. Nadgledanje sanacije Zadarskog aerodroma.

Djelatnik u računovodstvu

Billa d.d.

2004–2006

Zagreb, Hrvatska

Rad u računovodstvu na kartičnom odjelu.

Porezna referentica

Ministarstvo financija, Porezna uprava, Ispostava Samobor

2005–Trenutačno

Samobor, Hrvatska

Poreznik II - referent pravih osoba. Javljanje i odgovaranje na telefonske pozive, e-poštu. Zaprimanje i unos obrazaca, obrada podataka.

OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE

II ekonomска škola

Ekonomist - SSS

1993–1998

Splitsko veleučilište

Ekonomist – VŠS

1999–2003

Informatička škola Pro Anima

informatički tečaj

Veleučilište s pravom javnosti Baltazar Zaprešić

Stručna prvostupnica ekonomije

2019–2021

Vladimira Novaka 23, Zaprešić, Hrvatska

www.bak.hr

JEZIČNE VJEŠTINE

Materinski jezik/jezici
hrvatski

Drugi jezici

engleski

Slušanje

C1

Čitanje

C1

Govorna interakcija

C1

Govorna produkcija

Pisanje

C1

DIGITALNE VJEŠTINE

Internet

MS Office (Word Excel PowerPoint)

Rad na raunalu

Microsoft Word

Komunikacijski programi (Skype Zoom TeamViewer)

Windows

Word

Informacije i komunikacija (pretraivanje interneta)

Microsoft Excel

Ostalo

Prilagodljivost
Timski rad